

Odpowiedzialność karna za przestępstwa korupcyjne

Mikołaj Iwański

Kraków 2016

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Przedmowa	17
Wprowadzenie. Ustalenia terminologiczne	19
Część I Cechy wspólne przestępstw korupcyjnych	37
Rozdział I Istota przestępstw korupcyjnych	38
Rozdział II Środki przestępnego oddziaływania w przestępstwach korupcyjnych	44
1. Uwagi wstępne	44
2. Korzyść majątkowa. Korzyść osobista	45
3. Obietnica korzyści majątkowej („obiecuje korzyść majątkową”). Obietnica korzyści osobistej („obiecuje korzyść osobistą”)	103
4. Korzyść materialna	117
Rozdział III Znamiona czasownikowe przestępstw korupcyjnych	127
1. Uwagi wstępne	127
2. Znamiona czasownikowe przestępstw sprzedajności	128
2.1. Uwagi wstępne	128
2.2. „Przyjmuje”	134

2.3.	„Żąda”	138
2.4.	„Uzależnia wykonanie czynności służbowej od [...]”	142
3.	Znamiona czasownikowe przestępstw przekupstwa i kupna wpływów	149
3.1.	Uwagi wstępne	149
3.2.	„Udziela”	150
3.3.	„Obiecuje udzielić”	153
3.4.	„Daje”	154
4.	Znamiona czasownikowe przestępstw sprzedaży wpływów	155
4.1.	Uwagi wstępne	155
4.2.	„Akt” pierwszy. Pojęcie „wpływów”	156
4.2.1.	„Powołując się na wpływy”	164
4.2.2.	„Wyołując przekonanie u innej osoby o istnieniu wpływów”	166
4.2.3.	„Utwierdzając inną osobę w przekonaniu o istnieniu wpływów”	167
4.3.	„Akt” drugi – „Podejmuje się pośrednictwa w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę”	169
 Rozdział IV Strona podmiotowa przestępstw korupcyjnych		174
1.	Uwagi wstępne	174
2.	Znamiona strony podmiotowej przestępstw sprzedajności	174
2.1.	Strona podmiotowa przestępstw sprzedajności w modelu szerokim	176
2.2.	Strona podmiotowa przestępstw sprzedajności w modelu wąskim	178
3.	Znamiona strony podmiotowej przestępstw przekupstwa	179
3.1.	Strona podmiotowa przestępstw przekupstwa w modelu szerokim	179
3.2.	Strona podmiotowa przestępstw przekupstwa w modelu wąskim	181
3.3.	Kwestia odpowiedzialności za tzw. prowokację korupcyjną (art. 24 k.k.)	182
4.	Znamiona strony podmiotowej przestępstw sprzedaży wpływów	187
5.	Znamiona strony podmiotowej przestępstw kupna wpływów	188
 Część II Znamiona poszczególnych typów przestępstw korupcyjnych		189
 Rozdział V Przestępstwa korupcyjne przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego		193
1.	Rodzajowy przedmiot ochrony przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządowych (rozdział XXIX k.k.)	194
1.1.	Aspekt przedmiotowy ochrony	194
1.2.	Aspekt podmiotowy ochrony	211
2.	Przestępstwo sprzedajności w sektorze publicznym (art. 228§ 1–6 k.k.)	230
2.1.	Indywidualny przedmiot ochrony	230
2.2.	Podmiot przestępstwa sprzedajności w sektorze publicznym (pojęcie osoby pełniącej funkcję publiczną)	249
2.2.1.	Uwagi wstępne	249

2.2.2.	Funkcjonariusz publiczny	261
2.2.3.	Członek organu samorządowego	308
2.2.4.	Osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe	314
2.2.5.	Osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej zostały określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową	343
2.3.	Znamię modalne „w związku z pełnieniem funkcji publicznej”	361
2.4.	Problemy związane z wykładnią poszczególnych typów przestępstw sprzedajności w sektorze publicznym	380
2.4.1.	Typ kwalifikowany z § 3 – analiza znamienia kwalifikującego „za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa”	380
2.4.2.	Typ kwalifikowany z § 5	389
2.4.3.	Typy z § 6 – pojęcie osoby pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej	390
3.	Problemy związane z wykładnią typów przestępstw przekupstwa w sektorze publicznym (art. 229 § 1 – 5 k.k.)	393
3.1.	Typ kwalifikowany z § 3	394
3.2.	Typy czynów zabronionych z § 5	396
4.	Problemy związane z wykładnią typów przestępstw sprzedaży wpływów w sektorze publicznym (art. 230 k.k.)	397
4.1.	Krąg podmiotów, w których pośrednictwa w załatwieniu sprawy podejmuje się sprawca	397
4.2.	Pojęcie „sprawa”	405
5.	Problemy związane z wykładnią typów przestępstw kupna wpływów w sektorze publicznym (art. 230a k.k.)	408
5.1.	Krąg podmiotów, w których za pośrednictwo w załatwieniu sprawy udzielana albo obiecwana jest korzyść majątkowa lub osobista	408
5.2.	Znamię modalne: „w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy polegające na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji”	409
Rozdział VI Przesłpstwa korupcyjne przeciwko obrotowi gospodarczemu		415
1.	Rodzajowy przedmiot ochrony przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu (rozdział XXXVI k.k.)	415
2.	Problemy związane z wykładnią przestępstwa sprzedajności gospodarczej (art. 296a § 1 k.k.)	421
2.1.	Indywidualny przedmiot ochrony	421
2.2.	Podmiot przestępstwa sprzedajności gospodarczej	432
2.2.1.	Pojęcie „jednostka organizacyjna wykonująca działalność gospodarczą”	435
2.2.2.	„Osoba pełniąca funkcję kierowniczą”	440
2.2.3.	„Osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia lub umowy o dzieło”	444
2.3.	Znamiona modalne przestępstwa sprzedajności gospodarczej	449

2.3.1.	„W zamian za nadużycie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków”	458
2.3.1.1.	„Mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową”	465
2.3.1.2.	„Stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji”	474
2.3.1.3.	„Stanowiące niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia”	482
2.4.	Typ kwalifikowany z art. 296a § 4 k.k. – „wyrządza znaczną szkodę majątkową”	487
3.	Przestępstwo przekupstwa gospodarczego (art. 296a § 2 k.k.)	491
4.	Przestępstwo sprzedajności wierzyciela (art. 302 § 3 k.k.)	492
4.1.	Indywidualny przedmiot ochrony	492
4.2.	Podmiot	495
4.3.	Znamię modalne: „w związku z postępowaniem upadłościowym lub zmierzającym do uniknięcia upadłości”	497
4.4.	Znamię modalne: „za działanie na szkodę innych wierzycieli”	499
5.	Przestępstwo przekupstwa wierzyciela (art. 302 § 2 k.k.)	503
5.1.	Uwagi wstępne	503
5.2.	Znamię modalne: „za działanie na szkodę innych wierzycieli w związku z postępowaniem upadłościowym lub postępowaniem zmierzającym do uniknięcia upadłości”	505
	Rozdział VII Przestępstwa korupcyjne przeciwko zasadom rywalizacji sportowej	507
1.	Przedmiot ochrony przestępstw korupcyjnych w ustawie o sporcie	511
2.	Przestępstwo sprzedajności w sporcie (art. 46 ust. 1 ustawy o sporcie)	516
2.1.	Podmiot przestępstwa	516
2.2.	Znamię modalne: „w związku z zawodami sportowymi organizowanymi przez polski związek sportowy, podmiot działający na podstawie umowy zawartej z tym związkiem lub podmiot działający z jego upoważnienia”	518
2.3.	Znamię modalne: „w zamian za nieuczciwe zachowanie mogące wpłynąć na wynik tych zawodów”	524
3.	Przestępstwo przekupstwa w sporcie (art. 46 ust. 2 ustawy o sporcie)	528
4.	Przestępstwo sprzedaży wpływów w sporcie (art. 48 ust. 1 ustawy o sporcie)	528
4.1.	Krąg podmiotów, w których sprawca podejmuje się pośrednictwa	529
4.2.	Pojęcie „ustalenie określonego wyniku zawodów sportowych”	530
5.	Przestępstwo kupna wpływów w sporcie (art. 48 ust. 2 ustawy o sporcie)	531
	Rozdział VIII Przestępstwa korupcyjne przeciwko wyborom i referendum	533
1.	Rodzajowy i indywidualny przedmiot ochrony przestępstw sprzedajności wyborczej i przekupstwa wyborczego	535

2.	Przestępstwo sprzedajności wyborczej (art. 250a § 1 k.k.)	540
2.1.	Podmiot przestępstwa	540
2.2.	Znamię modalne: „zagłosowanie w określony sposób”	542
3.	Przestępstwo przekupstwa wyborczego (art. 250a § 2 k.k.)	543
 Rozdział IX Przestępstwa korupcyjne w sektorze farmaceutycznym		 544
1.	Przestępstwa sprzedajności i przekupstwa w reklamie farmaceutycznej (art. 128 pr. farm.)	545
1.1.	Przedmiot ochrony	547
1.2.	Podmiot przestępstwa	549
1.2.1.	Podmiot przestępstwa sprzedajności	549
1.2.1.1.	Osoba uprawniona do wystawiania recept	549
1.2.1.2.	Osoba prowadząca obrót produktami leczniczymi	551
1.2.2.	Podmiot przestępstwa przekupstwa	552
1.3.	Znamię modalne: „wbrew przepisom art. 58”	552
1.4.	Znamię modalne: „w ramach reklamy produktu leczniczego”	553
2.	Przedmiot ochrony przestępstw korupcyjnych dotyczących refundacji ze środków publicznych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobów medycznych	553
3.	Przestępstwo sprzedajności wytwórcy lub handlowca (art. 54 ust. 1 u.r.l.)	559
3.1.	Podmiot przestępstwa: „osoba zajmująca się wytwarzaniem lub obrotem lekami, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobami medycznymi podlegającymi refundacji ze środków publicznych”	559
3.2.	Znamię modalne: „w zamian za zachowanie wywierające wpływ na: 1) poziom obrotu lekami, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia lub wyrobami medycznymi podlegającymi refundacji ze środków publicznych, 2) obrót lub powstrzymanie się od obrotu konkretnym lekiem, środkiem spożywczym specjalnego przeznaczenia lub wyrobem medycznym podlegającym refundacji ze środków publicznych”	560
4.	Przestępstwo sprzedajności osoby uprawnionej do wystawiania recept (art. 54 ust. 2 u.r.l.)	561
4.1.	Podmiot przestępstwa: „osoba uprawniona do wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyroby medyczne, podlegające refundacji ze środków publicznych lub zleceń, o których mowa w art. 38 ust. 1”	561
4.2.	Znamię modalne: „w zamian za wystawienie recepty lub zlecenia lub powstrzymanie się od ich wystawienia”	563
5.	Przestępstwo sprzedajności osoby zaopatrującej świadczeniodawcę w produkty podlegające refundacji (art. 54 ust. 3 u.r.l.)	564
5.1.	Podmiot przestępstwa: „osoba zaopatrująca świadczeniodawcę w leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia lub wyroby medyczne albo świadczeniodawca lub osoba reprezentującą świadczeniodawcę”	564

5.1.1.	Świadczeniodawca	565
5.1.2.	Osoba reprezentująca świadczeniodawcę	566
5.1.3.	Osoba zaopatrująca świadczeniodawcę w leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyroby medyczne	567
5.2.	Znamię modalne: „w zamian za zakup leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobu medycznego podlegającego refundacji ze środków publicznych”	567
6.	Przestępstwa przekupstwa (art. 54 ust. 4 u.r.l.)	568
Część III	Szczególne podstawy wyłączenia odpowiedzialności karnej za przestępstwa korupcyjne – problematyka zwyczajowo dopuszczalnych gratyfikacji oraz dozwolonej reklamy farmaceutycznej	569
	Rozdział X Szczególna podstawa wyłączenia odpowiedzialności karnej za przestępstwa korupcyjne – problematyka zwyczajowo dopuszczalnych gratyfikacji	570
1.	Uwagi wstępne	570
2.	Podstawy wyłączenia odpowiedzialności za przestępstwa korupcyjne w przypadku zwyczajowo dopuszczalnych gratyfikacji	574
3.	Przesłanki wyłączenia odpowiedzialności za przestępstwa korupcyjne w przypadku zwyczajowo dopuszczalnych gratyfikacji	588
	Rozdział XI Szczególna podstawa wyłączenia odpowiedzialności za przestępstwa korupcyjne – problematyka dozwolonej reklamy farmaceutycznej	599
Część IV	Niektóre instytucje związane z wymiarem kary za przestępstwa korupcyjne	621
	Rozdział XII Wypadek mniejszej wagi	622
1.	Uzasadnienie kryminalno-polityczne instytucji wypadku mniejszej wagi	623
2.	Charakter prawny instytucji wypadku mniejszej wagi	625
3.	Okoliczności wpływające na przyjęcie wypadku mniejszej wagi w przypadku przestępstw korupcyjnych	633
3.1.	Uwagi ogólne	633
3.2.	Okoliczności wpływające na możliwość przyjęcia wypadku mniejszej wagi wszystkich przestępstw korupcyjnych	638
3.3.	Okoliczności wpływające na możliwość przyjęcia wypadku mniejszej wagi poszczególnych przestępstw korupcyjnych	641

3.3.1.	Przestępstwo sprzedajności w sektorze publicznym (art. 228 § 2 k.k.)	641
3.3.2.	Przestępstwo przekupstwa w sektorze publicznym (art. 229 § 2 k.k.)	643
3.3.3.	Przestępstwo sprzedaży wpływów w sektorze publicznym (art. 230 § 2 k.k.)	644
3.3.4.	Przestępstwo kupna wpływów w sektorze publicznym (art. 230a § 2 k.k.)	645
3.3.5.	Przestępstwa sprzedajności i przekupstwa wyborczego (art. 250a § 3 k.k.)	645
3.3.6.	Przestępstwa sprzedajności i przekupstwa gospodarczego (art. 296a § 3 k.k.)	646
3.3.7.	Przestępstwa sprzedajności, przekupstwa, sprzedaży wpływów i kupna wpływów w sporcie (art. 46 ust. 3 ustawy o sporcie, art. 48 ust. 3 ustawy o sporcie)	647
3.3.8.	Przestępstwa sprzedajności i przekupstwa w związku z refundacją leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywnościowego i wyrobów medycznych (art. 54 ust. 5 u.r.l.)	648
	Rozdział XIII Klauzule bezkarności w stosunku do niektórych przestępstw korupcyjnych	650
1.	Kontrowersje wobec klauzul bezkarności i ich uzasadnienie kryminalnopolityczne	656
1.1.	Kwestia etyczna	658
1.2.	Kwestia kryminalnopolityczna	659
1.3.	Mechanizmy rozerwania solidarności sprawców przestępstw korupcyjnych a prawo międzynarodowe i europejskie	661
1.4.	Ocena własna mechanizmów rozerwania solidarności sprawców przestępstw korupcyjnych	663
2.	Przesłanki zastosowania klauzul bezkarności	668
2.1.	Przyjęcie korzyści majątkowej, korzyści osobistej, obietnicy korzyści majątkowej lub obietnicy korzyści osobistej	670
2.2.	Zawiadomienie o tym fakcie organu powołanego do ścigania przestępstw i ujawnienie wszystkich istotnych okoliczności przestępstwa	673
2.3.	„Zanim organ ten o nim się dowiedział”	676
3.	Prawnomaterialne i procesowe skutki zastosowania klauzul bezkarności	678
3.1.	Skutki w sferze prawa materialnego	678
3.2.	Skutki w sferze prawa procesowego	681
4.	Instytucja obligatoryjnego nadzwyczajnego złagodzenia kary lub fakultatywnego odstąpienia od jej wymierzenia, o której mowa w art. 250a § 4 k.k.	682
4.1.	Odmienności od klauzul bezkarności	682
4.2.	Przesłanki	684
4.2.1.	Popelnienie przestępstwa z art. 250a § 1 lub § 3 w zw. z § 1 k.k.	684

4.2.2.	Zawiadomienie organu powołanego do ścigania o fakcie przestępstwa i okolicznościach jego popełnienia	685
	Rozdział XIV Pozbawianie sprawców przestępstw korupcyjnych owoców przestępstwa	688
1.	Uwagi wstępne	688
2.	Przepadek	692
2.1.	Przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa (art. 44 § 1 k.k.)	695
2.2.	Przepadek korzyści majątkowych pochodzących, choćby pośrednio, z przestępstwa lub ich równowartości (art. 45 § 1 k.k.)	698
2.3.	Przepadek przedmiotów służących lub przeznaczonych do popełnienia przestępstwa (art. 44 § 2 k.k.)	699
2.4.	Przepadek mimo braku skazania (art. 45a k.k.)	700
3.	Środki o charakterze cywilnoprawnym	703
4.	Środki o charakterze prawnoprocesowym	704
	Wykaz źródeł	725
	Indeks osobowy	765

Wykaz źródeł

Akty prawne

- Cywilnoprawna Konwencja o Korupcji, sporządzona w Strasburgu w dniu 4 listopada 1999 r. Polski tekst konwencji opublikowany w: Dz.U., z 2004 r., Nr 244, poz. 2443.
- Decyzja ramowa Rady UE 2003/568/WSiSW z dnia 22 grudnia 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym.
- Dekret z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz.U. Nr 30, poz. 192 z późn. zm.).
- Dekret z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz.U. Nr 53, poz. 300).
- Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. WE L 311 ze zm.).
- Konwencja Narodów Zjednoczonych Przeciwko Korupcji, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 31 października 2003 r. w rezolucji Nr 58/4. Polski tekst opublikowany w: Dz.U. z 2007 r., Nr 84, poz. 563.
- Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1994. Polski tekst opublikowany w: Dz.U. z 2001 r., Nr 23, poz. 264.
- Konwencja w sprawie przeciwdziałania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej, opublikowana w: Dz. Urz. WE, OJ Nr C 195 z 25 czerwca 1997 r.
- Prawnokarna Konwencja Rady Europy o korupcji, sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r. Polski tekst opublikowany w: Dz.U. z 2005 r., Nr 29, poz. 249.

- Protokół do Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich, uchwalony przez Radę Europejską w dniu 27 września 1996 r., opublikowany w: Dz. Urz. WE, OJ Nr C 313 z 23 października 1996 r.
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. Nr 100, poz. 908).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lutego 1998 r. w sprawie zadań Rady Legislacyjnej oraz szczegółowych zasad i trybu jej funkcjonowania (Dz.U. Nr 25, poz. 134 z późn. zm.).
- Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzony w Rzymie w dniu 17 lipca 1998 r. Polski tekst opublikowany w: Dz.U. z 2003 r., Nr 78, poz. 708.
- Traktat pomiędzy Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej. Tekst polski opublikowany w: Dz.U. z 2004 r., poz. 90, poz. 864.
- Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz.U. Nr 174, poz. 1038).
- Ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 102, poz. 643 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 10 października 1991 r. o środkach farmaceutycznych, wyrobach medycznych, aptekach, hurtowniach i Inspekcji Farmaceutycznej (Dz.U. Nr 105, poz. 452).
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 90, poz. 593 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r., Nr 190, poz. 1360 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. Nr 122, poz. 696 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 182).
- Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 116, poz. 675 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o ochronie obrotu gospodarczego i zmianie niektórych przepisów kodeksu karnego (Dz.U. Nr 126, poz. 615).

- Ustawa z dnia 12 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1376 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 stycznia 2007 r. o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia, (Dz. U. Nr 23, poz. 136 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o Krajowej Szkole Administracji Publicznej (Dz.U. Nr 63, poz. 266 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz.U. z 2000 r., Nr 39, poz. 443 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. Nr 22, poz. 91 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U., poz. 978).
- Ustawa z dnia 15 marca 2007 r. o licencji syndyka (Dz.U. Nr 123, poz. 850 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn.: Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 lipca 1987 r. o państwowych instytucjach filmowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r. Nr 102, poz. 710 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 176, poz. 1190).
- Ustawa z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r., Nr 163, poz. 1712 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz.U. Nr 90, poz. 450 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 269).
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1015 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.).
- Ustawa z dnia 17 września 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tekst jedn.: Dz.U. z 2000 r., Nr 26, poz. 319).
- Ustawa z dnia 18 grudnia 1982 r. o szczególnej regulacji prawnej w okresie zawieszenia stanu wojennego (Dz.U. Nr 41, poz. 273).
- Ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 63, poz. 694).
- Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r., Nr 226, poz. 1675 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (tekst jedn.: Dz.U. z 2008 r., Nr 136, poz. 856 z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. Nr 219, poz. 1708 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 270, poz. 1599 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz.U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 176, poz. 1191).
- Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 45, poz. 236).
- Ustawa z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1133 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 41, poz. 251 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. Nr 107, poz. 679 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r., Nr 42, poz. 274 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o wykonywaniu zawodu lekarza weterynarii (tekst jedn.: Dz.U. z 2009 r., Nr 93, poz. 767 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 227, poz. 1505 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2002 r., poz. 952 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby pełniące funkcje publiczne (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r., Nr 216, poz. 1584 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (tekst jedn.: Dz.U. z 2005 r., Nr 145, poz. 1221 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorstw (Dz.U. Nr 191, poz. 1441 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 82 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206).

- Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1230 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o pożytku publicznym i wolontariacie (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 29, poz. 154 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn.: Dz.U. z 2009 r., Nr 12, poz. 68 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. Nr 127, poz. 857).
- Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 406).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, Nr 182, poz. 1228 i Nr 230, poz. 1511 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2002 r., Nr 112, poz. 981 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U, Nr 87, poz. 954 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn.: Dz.U. z 2009 r., Nr 146, poz. 1488 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (tekst jedn.: Dz.U. z 2002 r., Nr 101, poz. 925 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 72, poz. 467 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1112 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r., Nr 16, poz. 94 z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. poz. 177).
- Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 43, poz. 226 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz.U. Nr 155, poz. 1298 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii (Dz.U. Nr 132, poz. 1111).
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 30 maja 1985 r. o izbach gospodarczych (tekst jedn.: Dz.U. z 2009 r., Nr 84, poz. 710).
- Ustawa z dnia 30 maja 1985 r. o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców (Dz.U. Nr 35, poz. 194 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. o Straży Przemysłowej (Dz.U. Nr 6, poz. 42 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz.U. Nr 66, poz. 287 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 4 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. Nr 123, poz. 1353 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jedn.: Dz.U. z 2005 r., Nr 226, poz. 1943 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 41, poz. 213).
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. Nr 30, poz. 151 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz.U. z 2011 r., Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2010 r., Nr 10, poz. 65 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych i o języku regionalnym (Dz.U. Nr 17, poz. 141 ze zm.).
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (tekst jedn.: Dz.U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 79, poz. 355 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414 z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (tekst jedn.: Dz.U. z 2003 r., Nr 24, poz. 199 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 621 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz.U. Nr 104, poz. 709 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz.U. Nr 79, poz. 523 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.).

Orzecznictwo

- Orzeczenie GKO z dnia 14 września 2006 r., nr DF/GKO/-4900-36/06/965, Finanse Komunalne z 2007 r., Nr 7-8, s. 96 i nast.
- Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 lutego 2000 r., II AKz 2/00, Krakowskie Zeszyty Sądowe z 2000 r., Nr 2, poz. 21.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2002 r., V KKN 544/00, OSNKW z 2002 r., Nr 9-10, poz. 73.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007 r., III KK 248/06, Prokuratura i Prawo (wkładka) z 2007 r., Nr 10, poz. 4.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., IV KKN 570/99, OSNKW z 2003 r., Nr 1-2, poz. 10.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2010 r., III KK 333/09, OSNKW z 2010 r., Nr 7, poz. 62.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2000 r., I KZP 26/00, OSNKW z 2000 r., Nr 9-10, poz. 88.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II KK 184/05, OSNKW z 2005 r., Nr 12, poz. 120.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2008 r., V KK 257/08, Lex Nr 449083.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005 r., I KZP 28/05, OSNKW z 2005 r., Nr 10, poz. 94.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2003 r., IV KK 265/02, OSNKW z 2004 r., Nr 2, poz. 17.

- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013 r., I KZP 22/12, OSNKW z 2013 r., Nr 3, poz. 20.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2010 r., I KZP 4/10, OSNKW z 2010 r., Nr 7, poz. 57.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2002 r., II KKN 79/00, Lex Nr 56084.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2013 r., I KZP 9/13, Lex Nr 1369026.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1988 r., VI KZP 34/87, OSNKW z 1988 r., Nr 5–6, poz. 40.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2002 r., II KKN 220/00, Lex Nr 55534.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2010 r., I KZP 16/10, OSNKW z 2010 r., Nr 11, poz. 96.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2008 r., IV KK 203/08, Prokuratura i Prawo z 2009 r., Nr 6, poz. 2.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2012 r., V KK 402/11, OSNKW z 2012 r., Nr 8, poz. 84.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2004 r., IV KK 126/04, OSNKW z 2005 r., Nr 1, poz. 9.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2011 r., III SW 168/11, Lex Nr 1095839.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2011 r., III SW 169/11, OSNP z 2012 r., Nr 11–12, poz. 161.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2003 r., III KK 230/05, Lex Nr 180769.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., III KK 230/05, Lex Nr 180769.
- Uchwała pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1980 r., VII KZP 41/78, OSNKW z 1980 r., Nr 3, poz. 2.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1991 r., I KZP 21/91, OSNKW z 1992 r., Nr 1–2, poz. 6.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 1973 r., VI KZP 31/73, OSNKW z 1974 r., Nr 1, poz. 1.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 1967 r., VI KZP 56/66, OSNKW z 1967 r., Nr 6, poz. 49.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2012 r., I KZP 13/12, OSNKW z 2012 r., Nr 9, poz. 87.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I KZP 10/00, OSNKW z 2000 r., Nr 5–6, poz. 40.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 1991 r., I KZP 3/91, OSNKW z 1991 r., Nr 7–8, poz. 30.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2001 r., I KZP 9/01, OSNKW z 2001 r., Nr 11–12, poz. 40.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., I KZP 22/01, Lex Nr 49127.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2001 r., I KZP 5/01, OSNKW z 2001 r., Nr 9–10, poz. 71.

- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 1995 r., I KZP 22/95, OSNKW z 1996 r., Nr 9–10, poz. 58.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., I KZP 26/01, OSNKW z 2002 r., Nr 1–2, poz. 4.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 r., I KZP 35/08, OSNKW z 2009 r., Nr 5, poz. 33.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2002 r., I KZP 35/01, OSNKW z 2002 r., Nr 5–6, poz. 29.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2000 r., III CZP 19/00, OSP z 2001 r., Nr 3, poz. 44.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2002 r., I KZP 32/03, OSNKW z 2002 r., Nr 11–12, poz. 97.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2003 r., I KZP 12/03, OSNKW z 2005 r., Nr 5–6, poz. 42.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008 r., I KZP 20/08, OSNKW z 2008 r., Nr 11, poz. 88, s. 23.
- Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1977 r., VI KZP 16/76, OSNKW z 1977 r., Nr 4–5, poz. 34.
- Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 24 czerwca 2004 r., nr 59320 w sprawie van Hannover przeciwko Niemcom.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1974 r., II KR 186/74, OSNPG z 1975 r., Nr 3, poz. 34.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 października 1998 r., II AKa 108/98.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 12 marca 2008 r., II AKa 356/07, Lex nr 447045.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 stycznia 2011 r., II AKa 382/10, Lex Nr 846483.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29 października 2002 r., II AKa 258/02; Krakowskie Zeszyty Sądowe z 2002 r., Nr 12, poz. 33.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 grudnia 1998 r., II AKa 196/98, Krakowskie Zeszyty Sądowe z 1998 r., Nr 12, poz. 43.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 13 października 2009 r., II AKa 118/09, Lex Nr 550536.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 kwietnia 2007 r., II AKa 81/07, Lex nr 314605.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 stycznia 2001 r., II AKa 145/01, Prokuratura i Prawo – wkładka z 2004 r., Nr 5, poz. 23.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 października 2012 r., sygn. akt II AKa 139/12, Lex Nr 1316247.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 grudnia 2009 r., II AKa 373/09, Lex Nr 568535.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 października 2011 r., II AKa 261/11, Lex Nr 1085916.

- Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 października 2007 r., II AKa 200/07, Lex Nr 327535.
- Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 6 października 2005 r., II AKa 195/05, OSA z 2006 r., Nr 1, poz. 2.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 1975 r., II KR 325/74, Lex Nr 21665.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 1958 r., I K 755/57, OSNPG z 1959 r., Nr 1.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1974 r., I KRN 9/74, OSNPG z 1974 r., Nr 11, poz. 130.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt IV KK 92/13, Lex Nr 1350323.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1974 r., III KR 95/74, OSNKW z 1975 r., Nr 1, poz. 7.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007 r., III KK 25/07, OSNwSK z 2007 r., Nr 1, poz. 2200.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 1980 r., I KR 99/80, OSNKW z 1980 r., Nr 12, poz. 93.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1934 r., III K 293/34, OSN z 1934 r., Nr 10, poz. 228.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1957 r., III K 802/56, OSPiKA z 1958 r., Nr 4, poz. 112.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1986 r., Rw 655/86, OSNKW z 1987 r., Nr 5–6, poz. 47.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 1965 r., IV KR 102/65, OSNKW z 1965 r., Nr 8–9, poz. 94.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1975 r., Rw 398/75, OSNKW z 1975 r., Nr 12, poz. 169.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2004 r., V KK 121/03, Prokuratura i Prawo z 2004 r., Nr 10, poz. 6.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1958 r., I K 803/58, OSNPG z 1959, Nr 5, s. 15.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1983 r., N 25/83, OSNKW z 1984 r., Nr 1, poz. 16.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., II KK 337/10, Lex nr 847145.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 r., V KK 140/11, OSNKW z 2012 r., Nr 4, poz. 37.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 1960 r., IV K 118/60, Państwo i Prawo z 1961 r., Nr 8–9, s. 130.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1972 r., III KR 67/72, OSNKW z 1972 r., Nr 10, poz. 157.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 1959 r., IV K 8/59, OSNPG z 1959 r., Nr 7, poz. 6.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2009 r., IV KK 174/09, OSNKW z 2010 r., Nr 1, poz. 5.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1974 r., IV KR 191/74, OSNPG z 1975 r., Nr 2, poz. 22.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2002 r., III KKN 280/00, OSNKW z 2002 r., Nr 7–8, poz. 54.

- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., WK 10/04, OSNKW z 2004 r., Nr 7–8, poz. 71.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 1962 r., V K 26/62, OSNPG z 1963 r., Nr 1, poz. 11.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1998 r., V KKN 175/97, Lex Nr 34990.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., IV KK 25/04, OSNKW z 2004 r., Nr 1, poz. 668.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 1972 r., II KR 4/71, OSNPG z 1972 r., Nr 9, poz. 156.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1972 r., III KR 209/72, OSNKW z 1972 r., Nr 4, poz. 48.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1975 r., III KR 309/74, OSNKW z 1975 r., Nr 7, poz. 90.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1985 r., V KRN 879/85, OSNPG z 1986 r., Nr 8, poz. 112.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1960 r., II K 297/60, OSNPG z 1960 r., Nr 8–9, poz. 152.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1975 r., II KR 364/74, OSNKW z 1975 r., Nr 8, poz. 111.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2002 r., II KKN 193/00, Prokuratura i Prawo z 2003 r., Nr 5, poz. 12.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1958 r., IV K 105/58, OSNPG z 1959 r., Nr 1, poz. 19.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2000 r., WKN 27/00, OSNKW z 2001 r., Nr 3–4, poz. 21.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1938 r., I K 2159/37, Zb. O. z 1939 r., Nr 2, poz. 31.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1982 r., V KRN 289.81, OSNPG z 1982 r., Nr 8, poz. 117.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 1959 r., V K 1220/59, OSNGP z 1959 r., Nr 11, s. 12.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 1958 r., I K 862/57, OSNPG z 1959 r., Nr 1, poz. 20.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 1957 r., IV K 1057/57, OSN z 1958 r., Nr 4, poz. 39.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2005 r., IV KK 75/05, Lex nr 148222.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 1963 r., V K 628/61, OSNKW z 1964 r., Nr 2, poz. 13.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1932 r., II 4 777/31.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1982 r., III KR 77/82, OSNKW z 1982 r., Nr 10–11, poz. 75.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 1950 r., K 726/50, OSN z 1961 r., Nr 1, poz. 11.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1997 r., V KKN 105/97, OSP z 1998 r., Nr 3, poz. 68.

- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1987 r., V KRN 200/87, OSNPG z 1988 r., Nr 8, poz. 81.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2013 r., IV KK 414/12, Lex Nr 1294455.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1994 r., WR 186/94, OSNKW z 1995 r., Nr 3–4, poz. 20.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2005 r., V KK 108/05, OSNKW z 2005 r., Nr 1.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1980 r., III KR 269/80, OSNPG z 1981 r., Nr 6, poz. 70.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1959 r., I K 895/98, OSNPG z 1959 r., Nr 6.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1982 r., II KR 53/82, OSNPG z 1982 r., Nr 8, poz. 118.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 1974 r., Rw 522/74, OSNPG z 1975 r., Nr 7, poz. 20.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2005 r., WA 30/05, OSNwSK z 2005 r., Nr 1, poz. 2018.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1982 r., I KR 387/82, niepubl.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 1934 r., I K 4/34, OSN z 1934 r., Nr 6, poz. 124.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1996 r., V KKN 79/96, OSP z 1997 r., Nr 4, poz. 73.
- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1977 r., V KR 36/77, Lex Nr 21745.
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 maja 2008 r., SK 43/05, OTK-A z 2008 r., Nr 4, poz. 57.
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2013 r., Dz.U. z 2013 r., poz. 905.
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 maja 2001 r., K 19/00, OTK z 2001 r., Nr 4, poz. 82.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 stycznia 2008 r., VI SA/Wa 1656/07, Lex Nr 510829.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 września 2007 r., V Sa/Wa 495/07, Lex nr 374351.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 września 2007 r., VI SA/Wa 866/07, Lex Nr 386553.
- Zdanie odrębne sędziego Andrzeja Rzeplińskiego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2011 r., K 9/11, OTK-A z 2011 r., Nr 6, poz. 61.

Opracowania o charakterze systemowym

- Cherka M., Wierzbowski M., *System Prawa Administracyjnego*, t. VI: *Podmioty Administrujące*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2011.
- Czarnik Z., Pośluszny J., *System Prawa Administracyjnego*, t. VI: *Podmioty Administrujące*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2011.
- Długosz J., *System Prawa Karnego*, t. IX: *Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2011.

- Frąckowiak J., *System Prawa Prywatnego*, t. I: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2007.
- Grzybowski S., *System Prawa Cywilnego*, t. I: *Część ogólna*, red. S. Grzybowski, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1985.
- Grzybowski S., *System Prawa Cywilnego*, t. III, cz. I: *Prawo zobowiązań – część ogólna*, red. Z. Radwański, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1981.
- Kaliński M., *System Prawa Prywatnego*, t. I: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2007.
- Kaliński M., *System Prawa Prywatnego*, t. VI: *Prawo zobowiązań – część ogólna*, red. A. Olejniczak, Warszawa 2009.
- Kardas P., *System Prawa Karnego*, t. IX: *Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2011.
- Katner J. W., *System Prawa Prywatnego*, t. I: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2007.
- Kozielewicz W., *System Prawa Karnego*, t. VIII: *Przestępstwa przeciwko państwu i dobrom zbiorowym*, red. L. Gardocki, Warszawa 2013.
- Łętowska E., *System Prawa Prywatnego*, t. I: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2007.
- Melezini M., *System Prawa Karnego*, t. VI: *Kary i środki karne. Poddanie sprawcy próbie*, red. M. Melezini, Warszawa 2010.
- Mostowik P., *System Prawa Prywatnego*, t. VI: *Prawo zobowiązań – część ogólna*, red. A. Olejniczak, Warszawa 2009.
- Niewiadomski Z., *System Prawa Administracyjnego*, t. VI: *Podmioty Administrujące*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2011.
- Ohanowicz A., *System Prawa Cywilnego*, t. III, cz. I: *Prawo zobowiązań – część ogólna*, red. Z. Radwański, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1981.
- Potulski J., *System Prawa Karnego*, t. IX: *Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2011.
- Potulski J., *System Prawa Karnego*, t. VIII: *Przestępstwa przeciwko państwu i dobrom zbiorowym*, red. L. Gardocki, Warszawa 2013.
- Pyznik-Szafnicka M., *System Prawa Prywatnego*, t. I: *Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safjan, Warszawa 2007.
- Spotowski A., *System Prawa Karnego*, t. IV, cz. II: *O przestępstwach w szczególności*, red. I. Andrejew, L. Kubicki, J. Waszczyński, Warszawa 1989.
- Stahl M., *System Prawa Administracyjnego*, t. VI: *Podmioty Administrujące*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2011.
- Stefański R. A., *System Prawa Karnego*, t. II: *Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011.
- Wierzbowski M., *System Prawa Administracyjnego*, t. VI: *Podmioty Administrujące*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2011.
- Zawłocki R., *System Prawa Karnego*, t. IX: *Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2011.
- Zoll A., *System Prawa Karnego*, t. II: *Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011.

Komentarze

- Adamiak A., *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. A. Adamiak, J. Borkowski, wyd. 11, Warszawa 2011.
- Andrejew I., Świda W. Wolter W., *Kodeks karny z komentarzem*, red. I. Andrejew, W.Świda, W. Wolter, Warszawa 1973.
- Badura M., Basiński H., Kałużny G., Wojcieszczak M., *Ustawa o sporcie. Komentarz*, red. M. Badura, Warszawa 2011.
- Bafia J., Mioduski K., Siewierski M., *Kodeks karny. Komentarz*, t. II, red. J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski, Warszawa 1987.
- Barczak-Oplustil A., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2012.
- Barczak-Oplustil A., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, wyd. 3, Warszawa 2008.
- Bielski M., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2012.
- Bieńkowska E., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. G. Rejman, Warszawa 1999.
- Bojarski T., *Kodeks karny. Komentarz*, red. T. Bojarski, wyd. 2, Warszawa 2008.
- Borkowski J., *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. A. Adamiak, J. Borkowski, wyd. 11, Warszawa 2011.
- Buchała K., *Komentarz do ustawy o ochronie obrotu gospodarczego*, red. K. Buchała, Warszawa 1995.
- Budyn-Kulik M., *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2012.
- Cajsel W., *Ustawa o sporcie. Komentarz*, Warszawa 2011.
- Ćwiąkalski Z., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I: *Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2011.
- Ćwiąkalski Z., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 1999.
- Dąbrowska-Kardas M., Kardas P., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, wyd. 3, Warszawa 2008.
- Długosz J., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. II: *Komentarz do artykułów 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Giezek J., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, wyd. 2, Warszawa 2012.
- Glaser S., Mogilnicki A., *Kodeks karny. Komentarz*, red. S. Glaser, A. Mogilnicki, Warszawa 1934.
- Góral R., *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, wyd. 5, Warszawa 2007.
- Górniok O., Zawłocki R., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Górniok O., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316 k.k.*, red. A. Wąsek, wyd. 3, Warszawa 2006.
- Górniok O., *Kodeks karny. Komentarz*, red. O. Górniok, wyd. 2, Warszawa 2005.

- Górniok O., Zawłocki R., *Kodeks karny. Komentarz*, t. I: Art. 1–116, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Górniok O., *Kodeks karny. Komentarz*, t. II: Art. 117–363, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Górniok O., *Prawo karne gospodarcze. Prawo gospodarcze i handlowe*, t. X, red. O. Górniok, Warszawa 2003.
- Górniok O., *Przestępstwa przeciwko instytucjom państwowym i wymiarowi sprawiedliwości. Rozdział XXIX i XXX Kodeksu karnego. Komentarz*, red. R. Góral, O. Górniok, Warszawa 2000.
- Grzegorzczak T., *Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz*, wyd. 5, Warszawa 2008.
- Grzybczyk K., *Prawo farmaceutyczne. Komentarz*, red. L. Ogiegło, Warszawa 2010.
- Hoc S., Kalitowski M., Przyjemski S. M., Sienkiewicz Z., Szumski J., Tyszkiewicz L., Wasek A., *Kodeks karny. Komentarz*, t. I: Art. 1–116, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Jakubecki A., Zedler E., *Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz*, wyd. 3, red. A. Jakubecki, E. Zedler, Warszawa 2010.
- Kardas P., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I: *Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2011.
- Kardas P., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 1999.
- Kardas P., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, wyd. 3, Warszawa 2008.
- Kardas P., *Komentarz do ustawy o ochronie obrotu gospodarczego*, red. K. Buchała, Warszawa 1995.
- Klęcznińska N., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, wyd. 2, Warszawa 2012.
- Kotowski W., Kurzępa B., *Przestępstwa pozakodeksowe. Komentarz*, wyd. 1, red. W. Kotowski, B. Kurzępa, Warszawa 2007.
- Kozielewicz K., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Kulik M., *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2012.
- Kunicka-Michalska B., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. G. Rejman, Warszawa 1999.
- Lachowski J., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. I: *Komentarz do artykułów 1–31*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, wyd. 2, Warszawa 2011.
- Lachowski J., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. II: *Komentarz do artykułów 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Lachowski J., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2013.
- Majewski J., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I: *Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2011.
- Majewski J., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 1999.

- Majewski J., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2012.
- Majewski J., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, wyd. 3, Warszawa 2008.
- Majewski J., *Komentarz do ustawy o ochronie obrotu gospodarczego*, red. K. Buchała, Warszawa 1995.
- Makarewicz J., *Kodeks karny z komentarzem*, wyd. 5, Lwów 1938.
- Makowski W., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1937.
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 1, Warszawa 2004.
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 4, Warszawa 2007.
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 5, Warszawa 2010.
- Mozgawa M., *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2012.
- Mozgawa M., *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, red. J. Szwejca, wyd. 2, Warszawa 2006.
- Nowak C., *Komentarz do decyzji ramowej Rady z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym (2003/568/WSWiW)*, w: *Prawo Wspólnot Europejskich a prawo polskie*, t. VI: *Dokumenty karne*, cz. II: *Wybór tekstów z komentarzami*, red. E. Zielińska, Warszawa 2005.
- Nowińska E., du Vall M., *Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji*, wyd. 3, red. E. Nowińska, M. du Vall, Warszawa 2006.
- Peiper L., *Komentarz do kodeksu karnego, prawa o wykroczeniach i przepisów wprowadzających wraz z niektórymi ustawami dodatkowymi i wzorami orzeczeń do prawa o wykroczeniach*, wyd. 1, Kraków 1933.
- Peiper L., *Komentarz do kodeksu karnego*, wyd. 2, Warszawa 1936.
- Pływaczewski E., *Kodeks karny. Komentarz*, red. O. Górniok, wyd. 2, Warszawa 2005.
- Potulski J., *Kodeks karny. Komentarz do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw*, Warszawa 2004.
- Radecki W., *Przestępstwa przeciwko środowisku. Rozdział XXII kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2001.
- Raglewski J., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I: *Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2011.
- Raglewski J., *Komentarz do niektórych przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych*, Warszawa 2008.
- Razowski T., *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, red. P. Kardas, G. Łabuda, T. Razowski, Warszawa 2010.
- Rejman G., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. G. Rejman, Warszawa 1999.
- Robaczyński T., *Dyscyplina finansów publicznych. Komentarz*, red. T. Robaczyński, P. Gryśka, Warszawa 2006.
- Ruśkowski E., *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz praktyczny*, red. E. Ruśkowski, J. Salachna, Gdańsk 2007.
- Sieradzka M., *Swoboda działalności gospodarczej. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2012.
- Sieradzka M., *Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz*, Warszawa 2008.

- Siewierski M., *Kodeks karny i prawo o wykroczeniach. Komentarz*, wyd. 9, Warszawa 1961.
- Siewierski M., *Kodeks karny. Komentarz*, t. II, red. J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski, Warszawa 1987.
- Siewierski M., *Mały kodeks karny i ustawodawstwo przeciwfaszystowskie. Komentarz i orzecznictwo*, wyd. 2, Łódź 1949.
- Szewczyk M., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I: *Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2011.
- Szewczyk M., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 1999.
- Szewczyk M., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2012.
- Szewczyk M., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, wyd. 3, Warszawa 2008.
- Szwaja J., *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, red. J. Szwaja, wyd. 2, Warszawa 2006.
- Szwarczyk M., *Kodeks karny. Komentarz*, red. T. Bojarski, wyd. 2, Warszawa 2008.
- Szwarczyk M., *Kodeks karny. Komentarz*, red. T. Bojarski, wyd. 3, Warszawa 2009.
- The OECD Convention on Bribery. A Commentary*, red. M. Pieth, L. A. Low, P. J. Cullen, Cambridge-New York-Melbourne-Madrid-Cape Town-Singapore-Sao Paulo 2007.
- Tyszkiewicz L., *Kodeks karny. Komentarz*, red. O. Górniok, wyd. 2, Warszawa 2005.
- Tyszkiewicz L., Wąsek A., *Kodeks karny. Komentarz*, t. I: *Art. 1–116*, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Warylewski J., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. I: *Komentarz do art. 117–221 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Warzecha-Lipiec L., *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Warszawa, 2011.
- Wąsek A., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. I: *Komentarz do art. 117–221 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Wąsek A., *Kodeks karny. Komentarz*, red. O. Górniok, wyd. 2, Warszawa 2005.
- Wąsek A., *Kodeks karny. Komentarz*, t. I: *Art. 1–116*, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Wąsek A., *Kodeks karny. Komentarz*, t. II: *Art. 117–363*, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Weitz K., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II, cz. I: *Postępowanie rozpoznawcze*, red. T. Ereciński, wyd. 3, Warszawa 2009.
- Wojciechowski J., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. I: *Komentarz do art. 117–221 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Wojciechowski J., *Kodeks karny. Komentarz. Orzecznictwo*, Warszawa 1997.
- Wojcieszczak M., *Ustawa o sporcie. Komentarz*, red. M. Badura, Warszawa 2011.
- Wolter W., *Kodeks karny z komentarzem*, red. I. Andrejew, W.Świda, W. Wolter W., Warszawa 1973.
- Wróbel W., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 1999.
- Wróbel W., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2012.

- Zalewski W., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. II: *Komentarz do artykułów 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Zalewski W., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2013.
- Zawłocki R., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. I: *Komentarz do artykułów 1–31*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, wyd. 2, Warszawa 2011.
- Zawłocki R., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. II: *Komentarz do artykułów 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Zawłocki R., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. I: *Komentarz do art. 117–221 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Zawłocki R., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2013.
- Zawłocki R., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316 k.k.*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, wyd. 4, Warszawa 2010.
- Zawłocki R., *Przestępstwa przeciwko wierzycielom. Rozdział XXXVI Kodeksu karnego. Artykuły 300–302. Komentarz*, Warszawa 2001.
- Zoll A., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. K. Buchała, A. Zoll, Kraków 1998.
- Zoll A., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. I: *Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2011.
- Zoll A., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 1999.
- Zoll A., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, wyd. 4, Warszawa 2012.
- Zoll A., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. III: *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, wyd. 3, Warszawa 2008.
- Zoll A., *Komentarz do kodeksu karnego. Część ogólna*, red. K. Buchała, wyd. 2, Kraków 1994.
- Żelichowski M., *Kodeks karny. Część szczególna*, t. II: *Komentarz do art. 222–316*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2013.
- Żółtek S., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. I: *Komentarz do artykułów 1–31*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, wyd. 2, Warszawa 2011.
- Żółtek S., *Kodeks karny. Część ogólna*, t. II: *Komentarz do artykułów 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.

Opracowania monograficzne

- Administracja publiczna*, red. J. Boć, Wrocław 2002.
- Andrejew I., *Polskie prawo karne w zarysie*, wyd. 9, Warszawa 1989.
- Andrejew I., *Ustawowe znamiona przestępstwa*, Warszawa 1959.
- Bachmat P., *Drobna korupcja na przykładzie przestępstw z art. 228 § 2 i art. 229 § 2 k.k. w ujęciu doktryny i ocenach sądów*, w: *Prawo w Działaniu*, t. XI: *Sprawy karne*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2012.

- Bachmat P., *Przestępstwa sprzedajności i przekupstwa (analiza dogmatyczna i praktyka ścigania)*, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości 2005 (maszynopis powielony).
- Biernat S., *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Kraków 1994.
- Bierzanek R., Symonides J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, wyd. 8, Warszawa 2005.
- Bojarski T., *Odmianny podstawowych typów przestępstw w polskim prawie karnym*, Warszawa 1982.
- Buchała K., *Prawo karne materialne*, wyd. 2, Warszawa 1989.
- Buchała K., Zoll A., *Polskie prawo karne*, wyd. 2, Warszawa 1997.
- Chmielnicki P., *Świadczenie usług przez samorząd terytorialny w Polsce, Zagadnienia ustrojowoprawne*, Warszawa 2005.
- Chrustowski T., *Prawne, kryminologiczne i kryminalistyczne aspekty łapówkarstwa*, Warszawa 1985.
- Chybiński O., *Płatna protekcja*, Warszawa 1967.
- Cieślak M., *Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia*, wyd. 2, Warszawa 1994.
- Cieślak W., *Wymuszenie rozbójnicze*, Kraków 2000.
- Czachórski W., Brzozowski A., Safjan M., Skowrońska-Bocian E., *Zobowiązania, Zarys wykładu*, wyd. 11, Warszawa 2009.
- Ćwiąkałski Z., *Ujawnienie przestępstwa na podstawie art. 229 § 6 k.k. a przyjęcie konstrukcji tzw. czynu ciągłego*, w: *Nauki penalne wobec problemów współczesnej przestępczości. Księga jubileuszowa z okazji 70. urodzin Profesora Andrzeja Gaberle*, red. K. Krajewski, Warszawa 2007.
- Dębski R., *Pozaustawowe znamiona przestępstwa. O ustawowym charakterze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nie określonych w ustawie*, Łódź 1995.
- van Duyne P. C., *Combating Corruption: Acts and Attitudes*, w: *Five Issues in European Criminal Justice: Corruption, Women in the Criminal Justice System, Criminal Policy Indicators, Community Crime Prevention and Computer Crime. Proceedings of the VI European Colloquium on Crime and Criminal Policy. Helsinki 10–12 December 1998*, red. M. Joutsen, Helsinki 1999.
- Działocha K., w: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. I, red. L. Garlicki, Warszawa 1999.
- Eser A., Kubiciel M., *Institutions against corruption. A comparative study of the National Anti-Corruption Strategies reflected by GRECO's First Evaluation Round*, Kraków, 2005.
- Europejskie prawo karne*, red. A. Grzelak, M. Królikowski, A. Sakowicz, Warszawa 2012.
- Frankowski S., *Przestępstwa kierunkowe w teorii i praktyce*, Warszawa 1970.
- Gardocki L., *Prawo karne*, wyd. 7, Warszawa 2001.
- Gardocki L., *Prawo karne*, wyd. 13, Warszawa 2007.
- Gardocki L., *Prawo karne*, wyd. 15, Warszawa 2009.
- Gardocki L., *Problem granic kryminalizacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego w latach 1990–2004*, w: *Gaudium in litteris est. Księga pamiątkowa ofiarowana Pani Profesor Genowefie Rejman z okazji osiemdziesiątych urodzin*, red. L. Gardocki, M. Królikowski, A. Walczak-Żochowska, Warszawa 2005.

- Gensikowski P., *Odstąpienie od wymierzenia kary w polskim prawie karnym*, Warszawa 2011.
- Giezek J., „Zezwolenie” na naruszenia dobra prawnego – negatywne znamię czy okoliczność kontratypowa, w: *Aktualne problemy prawa karnego. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70. Urodzin Prof. Andrzeja J. Szwarca*, red. Ł. Pohl, Poznań 2009.
- Giezek J., *Zwalczanie zachowań o charakterze korupcyjnym w świetle przepisów ustawy o sporcie*, w: *Ustawa o sporcie*, red. A. J. Szwarc, Poznań 2011.
- Górniok O., *Prawo karne gospodarcze. Komentarz*, Toruń 1997.
- Grzybowski S., *Ochrona dóbr osobistych*, Warszawa 1957.
- Gubiński A., *Wyłączenie bezprawności czynu (o okolicznościach uchylających społeczną szkodliwość czynu)*, Warszawa 1961.
- Gubiński A., *Zasady prawa karnego*, Warszawa 1995.
- Jamontt J., *Prawo karne. Część szczególna*, Łódź 1974.
- Jędrzejewski Z., *Bezprawność jako element struktury przestępstwa. Studium na temat struktury przestępstwa*, Warszawa 2009.
- Kamiński A.Z., Kamiński B., *Korupcja i rządy. Państwa postkomunistyczne wobec globalizacji*, Warszawa 2003.
- Kaźmierczak M., *Etyczna ocena korupcji w sporcie*, w: *Korupcja w sporcie*, red. A.J. Szwarc, Poznań 2008.
- Kidyba A., *Prawo handlowe*, wyd. 13, Warszawa 2011.
- Kojder A., *Korupcja – mechanizmy i strategie przeciwdziałania*, w: *W poszukiwaniu strategii zmian*, red. J. Kubicz, Z. Żekoński, Warszawa 1992.
- Kojder A., *Przestępczość i korupcja*, w: *Dawne i nowe problemy społeczne. Szkice do obrazu społeczeństwa polskiego u progu XXI stulecia*, red. A. Kojder, Warszawa 2002.
- Kosikowski C., *Sektor finansów publicznych w Polsce*, Warszawa 2006.
- Krekora M., Świerczyński M., Traple E., *Prawo farmaceutyczne. Zagadnienia regulacyjne i cywilnoprawne*, Warszawa 2008.
- Królikowski M., Wiliński P., Izydorczyk J., *Podstawy prawa karnego międzynarodowego*, Warszawa 2008.
- Kryczko P., *Ustawa o finansach publicznych. Ustawa prawo zamówień publicznych*, Kraków 2005.
- Krytyka prawa. *Niezależne studia nad prawem*, t. IV: *Prywatyzacja władzy publicznej, publicyzacja sfery prywatnej*, red. J. Matuszewski, Warszawa 2012.
- Kubiak A., *Łapownictwo w świadomości i doświadczeniu codziennym Polaków*, Łódź 2003.
- Kubiak A., *Pacjenci i lekarze o korupcji w publicznej służbie zdrowia*, Warszawa 2001.
- Kubicki L., *Przestępstwa popełnione przez zaniechanie. Zagadnienia podstawowe*, Warszawa 1975.
- Kunicka-Michalska B., *Polityka kryminalna w dziedzinie korupcji w sektorze prywatnym w Polsce*, w: *Korupcja w sektorze prywatnym. Harmonizacja ustawodawstwa karnego w zakresie zwalczania przestępstw finansowych, wyłudzeń i korupcji; oszustwo informatyczne i przestępstwa w internecie*, t. III: *Materiały z konferencji w Krakowie 10–13 lipca 2003 r.* red. J.C. Ferré Olivé, Warszawa 2004.

- Kurczewski J., *Czy możliwa jest socjologia korupcji?*, w: *Korupcja w życiu społecznym*, red. J. Kurczewski, B. Łaciak, Warszawa 2000.
- Kurzępa B., *Podstęp w toku czynności karnoprocesowych i operacyjnych*, Toruń 2003.
- Łaciak B., *Korupcja w szkolnictwie*, w: *Korupcja w życiu społecznym*, red. J. Kurczewski, B. Łaciak, Warszawa 2000.
- Łętowska E., *Dobro wspólne – władza – korupcja. Korupcja: między moralnością i prawem*, w: *Dobro wspólne – władza – korupcja. Konflikt interesów w życiu publicznym*, red. E. Popławska, Warszawa 1997.
- Łuczak M., *Zjawisko korupcji w sporcie*, w: *Korupcja w sporcie*, red. A. J. Szwarz, Poznań 2008.
- Makowski G., *Korupcja jako problem społeczny*, Warszawa 2008.
- Malinowski A., *Redagowanie tekstu prawnego. Wybrane wskazania logiczno-językowe*, Warszawa 2006.
- Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2004.
- Marek A., *Prawo karne*, wyd. 9, Warszawa 2009.
- Marek A., Satko J., *Okoliczności wyłączające bezprawność czynu*, Warszawa 2000.
- Marek A., Waltoś S., *Podstawy prawa i procesu karnego*, wyd. 3, Warszawa 2003.
- Melezini A., *Prawne instrumenty zapobiegania i zwalczania korupcji przez kontrolę skarbową*, Warszawa 2013.
- Melezini M., Sakowicz A., *Korupcja prywatna w polskim prawie karnym w ujęciu międzynarodowym i prawnoporównawczym*, w: *Patologie w administracji publicznej*, red. P. J. Suwaj, D. J. Kijowski, Warszawa 2009.
- Melezini M., Sakowicz A., *Nowe regulacje antykorupcyjne a standardy międzynarodowe, w: Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 roku*, red. T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk, Lublin 2006.
- Mik B., *Nowela antykorupcyjna z dnia 13 czerwca 2003 r. Rys historyczny i podstawowe problemy interpretacyjne*, Kraków 2003.
- Morawski L., *Wykłady w orzecznictwie sądów. Komentarz*, Toruń 2002.
- Morawski L., *Zasady wykładni prawa*, Toruń 2006.
- Nicholls QC C., Daniel T., Bacarese A., Hatchard A., *Corruption and Misuse of Public Office. Second Edition*, Oxford-New York 2011.
- Nowak C., *Dostosowanie prawa polskiego do instrumentów międzynarodowych dotyczących korupcji. Raport*, Warszawa 2004.
- Nowak C., *Korupcja w polskim prawie karnym na tle uregulowań międzynarodowych*, Warszawa 2008.
- Nowak C., *O pojęciu „osoba pełniąca funkcję publiczną”*, w: *Reforma prawa karnego. Propozycje i komentarze. Księga pamiątkowa Profesor Barbary Kunickiej-Michalskiej*, red. J. Jakubowska-Hara, C. Nowak, J. Skupiński, Warszawa 2008.
- Nowak C., *Szczególne przypadki bezkarności sprawców przekupstwa – wybrane zagadnienia*, w: *Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 roku*, red. T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk, Lublin 2006.
- Organizacje w stosunkach międzynarodowych. Istota – mechanizmy działania – zasięg*, red. T. Łoś-Nowak, wyd. 5, Wrocław 2009.

- Osiak M., *Postawy Polaków wobec korupcji*, Warszawa 2000.
- Palka P., Przetak M., *Właściwości konotacyjne nazw czynności sprawczych z art. 228 i 229 k.k. – konsekwencje prawnekarne*, w: *Ius est ars boni et aequi. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Stefanowi Leleentalowi*, red. P. Bogdalski, W. Pływaczewski, I. Nowicka, Szczepińno 2008.
- Palka P., Reut M., *Korupcja w nowym Kodeksie karnym*, Kraków 1998.
- Palka P., *Sprzedajne nadużycie funkcji publicznej. Studium z prawa karnego*, Olsztyn 2011.
- Paprzycki L. K., *Korupcja w sektorze prywatnym – w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego*, w: *Korupcja w sektorze prywatnym. Harmonizacja ustawodawstwa karnego w zakresie zwalczania przestępstw finansowych, wyłudzeń i korupcji; oszustwo informatyczne i przestępstwa w internecie*, t. III: *Materiały z konferencji w Krakowie 10–13 lipca 2003 r.*, red. J. C. Ferré Olivé, Warszawa 2004.
- Paśkiewicz J., *Problematyka wybranych klauzul niepodlegania karze*, w: *Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 roku*, red. T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk, Lublin 2006.
- Patryas W., *Definiowanie pojęć prawnych*, Poznań 1997.
- Pływaczewski E., *Przestępstwo czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego*, Toruń 1985.
- Polak P., *Nowe formy korupcji. Analiza socjologiczna sektora farmaceutycznego w Polsce*, Kraków 2011.
- Pope J., *Rzetelność życia publicznego. Metody zapobiegania korupcji*, Warszawa 1999.
- Popek E., *Przestępstwo płatnej protekcji w ustawodawstwie karnym PRL*, Warszawa 1971.
- Popławski H., Surkont M., *Przestępstwo łapownictwa*, Warszawa 1972.
- Postulski K., Siwek M., *Przepadek w polskim prawie karnym*, Kraków 2004.
- Prawo administracyjne*, red. M. Wierzbowski, Warszawa 2009.
- Prawo karne*, red. A. Grześkowiak, Warszawa 2007.
- Prawo karne. Część szczególna*, red. O. Chybiński, W. Gutenkust, W. Śliwa, Warszawa 1980.
- Prawo konstytucyjne Rzeczypospolitej Polskiej*, red. P. Sarnecki, wyd. 4, Warszawa 2002.
- Prawo międzynarodowe publiczne*, red. R. Bierzanek, J. Symonides, wyd. 8, Warszawa 2005.
- Prawo samorządu terytorialnego w Polsce*, red. W. Kisiel, wyd. 1, Warszawa 2006.
- Prawo spółek*, red. A. Kidyba, Warszawa 2013.
- Preisner A., *Zwyczaj i prawo zwyczajowe*, w: *Charakter i struktura norm konstytucji*, red. J. Trzciniński, Warszawa 1997.
- Prusak F., *Prawo karne skarbowe*, Warszawa 2008.
- Radwański Z., *Prawo cywilne – część ogólna*, wyd. 10, Warszawa 2009.
- Rose-Ackermann S., *Korupcja i rządy. Przyczyny, skutki i drogi reform*, Warszawa 2001.
- Skorupka J., *Prawnokarna ochrona wierzycieli*, Toruń 2001.
- Skorupka J., *Ochrona interesów majątkowych Skarbu Państwa w kodeksie karnym*, Wrocław 2004.
- Skorupka J., *Przekupstwa gospodarcze*, w: *Prawo karne gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2012.
- Spotowski A., *Funkcja niebezpieczeństwa w prawie karnym*, Warszawa 1990.
- Spotowski A., *Pomijalny (pozorny) zbieg przepisów ustawy i przestępstw*, Warszawa 1976.

- Spotowski A., *Przestępstwa służbowe (nadużycie służbowe i łapownictwo w nowym kodeksie karnym)*, Warszawa 1972.
- Stefański R. A., *Bezkarność sprawcy przestępstwa czynnej korupcji*, w: *W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska*, red. L. Leszczyński, Z. Skrętowicz, Z. Hołda, Lublin 2005.
- Stefański R. A., *Korupcja w sektorze prywatnym. Analiza praktyki*, w: *Korupcja w sektorze prywatnym. Harmonizacja ustawodawstwa karnego w zakresie zwalczania przestępstw finansowych, wyłudzeń i korupcji; oszustwo informatyczne i przestępstwa w internecie*, t. III: *Materiały z konferencji w Krakowie 10–13 lipca 2003 r.* red. J. C. Ferré Olivé, Warszawa 2004.
- Stefański R. A., *Przestępstwo płatnej protekcji w sporcie*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Flieger, Lublin 2011.
- Surkont M., *Łapownictwo*, Sopot 1999.
- Svensson B., *New penal provisions in Sweden on bribery: summary*, SOU 2010: 38, w: *New types of crime. Proceedings of the International Seminar held in connection with HEUNI's thirteen anniversary. Helsinki 20 October 2011*, red. M. Joutsen, European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations (HEUNI), no. 74, Helsinki 2012.
- Szahaj T., *Etyczne aspekty korupcji w sporcie. Ujęcie pragmatyczne*, w: *Korupcja w sporcie*, red. A. J. Szwarc, Poznań 2008.
- Szczęsny R., *Reklama farmaceutyczna i pokrewna*, Warszawa 2010.
- Szpunar A., *Ochrona dóbr osobistych*, Warszawa 1979.
- Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2002.
- Szwarc A. J., *Nowe typy przestępstw w ustawie o sporcie*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Flieger, Lublin 2011.
- Szwarc A. J., *Odpowiedzialność karna za praktyki korupcyjne w sporcie*, w: *Korupcja w sporcie*, red. A. J. Szwarc, Poznań 2008.
- Szwarc A. J., *Penalizacja deliktów sportowych w kontekście zasad legislacji prawnokarnej*, w: *Węzłowe problemy prawa karnego, kryminologii i polityki kryminalnej. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Andrzejowi Markowi*, red. V. Konarska-Wrzošek, J. Lachowski, J. Wójcikiewicz, Warszawa 2010.
- Szwarc A. J., *Penalizacja tzw. korupcji sportowej*, w: *Reforma prawa karnego. Propozycje i komentarze. Księga pamiątkowa Profesor Barbary Kunickiej-Michalskiej*, red. J. Jakubowska-Hara, C. Nowak, J. Skupiński, Warszawa 2008.
- Świątkiewicz B., *Korupcja w sektorze prywatnym*, w: *Korupcja w sektorze prywatnym. Harmonizacja ustawodawstwa karnego w zakresie zwalczania przestępstw finansowych, wyłudzeń i korupcji; oszustwo informatyczne i przestępstwa w internecie*, t. III: *Materiały z konferencji w Krakowie 10–13 lipca 2003 r.*, red. J. C. Ferré Olivé, Warszawa 2004.

- Świerczyński M., *Reklama produktów leczniczych*, w: M. Krekora, M. Świerczyński, E. Traple, *Prawo farmaceutyczne. Zagadnienia regulacyjne i cywilnoprawne*, Warszawa 2008.
- Tyszkiewicz L., *Walka z korupcją w projekcie kodeksu karnego*, w: *Problemy kodyfikacji prawa karnego. Księga ku czci Profesora Mariana Cieślaka*, red. S. Waltoś, Kraków 1993.
- Urbański M., *Głos w dyskusji podczas XII konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Prawa Sportowego pt. „Korupcja w sporcie”, odbytej 19.10.2007 r. w Poznaniu*, w: *Korupcja w sporcie*, red. A. J. Szwarc, Poznań 2008.
- Warylewski J., *Prawo karne. Część ogólna*, wyd. 3, Warszawa 2007.
- Waszczyński J., *O ustawowych przypadkach bezkarności łapownictwa*, w: *Problemy kodyfikacji prawa karnego. Księga ku czci Profesora Mariana Cieślaka*, red. S. Waltoś, Kraków 1993.
- Wiśniewski A., *Strona podmiotowa korupcji w sektorze prywatnym*, w: *Korupcja w sektorze prywatnym. Harmonizacja ustawodawstwa karnego w zakresie zwalczania przestępstw finansowych, wyłudzeń i korupcji; oszustwo informatyczne i przestępstwa w internecie*, t. III: *Materiały z konferencji w Krakowie 10–13 lipca 2003 r.*, red. J. C. Ferré Olivé, Warszawa 2004.
- Wojciechowska-Nowak A., *Ochrona prawna sygnalistów w doświadczeniu sędziów sądów pracy. Raport z badań*, Warszawa 2011.
- Wojciechowska-Nowak A., *Założenia do ustawy o ochronie osób sygnalizujących nieprawidłowości w środowisku zawodowym. Jak polski ustawodawca może czerpać z doświadczeń państw obcych?*, Warszawa 2012.
- Wojciechowski J., *Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i społecznych (Rozdział XXXII k.k.)*, w: *Prawo karne. Część szczególna, Wybrane zagadnienia*, red. L. Lernell, A. Krukowski, Warszawa 1969.
- Wojtaszczyk A., *Wypadek mniejszej wagi jako szczególny wypadek proporcjonalności w prawie karnym*, w: *Zasada proporcjonalności w prawie karnym*, red. T. Dukiet-Nagórska, Warszawa 2010.
- Wolter W., Buchała K., *Wykład prawa karnego na podstawie kodeksu karnego z 1969 r.*, cz. I, z. 1, wyd. 3, Kraków 1979.
- Wolter W., *Nauka o przestępstwie. Analiza prawnicza na podstawie części ogólnej kodeksu karnego z 1969 r.*, Warszawa 1973.
- Wróbel W., *Pojęcie „dobra prawnego” w wykładni przepisów prawa karnego*, w: *Aktualne problemy prawa karnego. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70. urodzin Profesora Andrzeja J. Szwarca*, red. Ł. Pohl, Poznań 2009.
- Wróbel W., *Prawnokarne regulacje przeciwdziałania zjawiskom korupcji w administracji publicznej*, w: *Unormowania antykorupcyjne w administracji publicznej*, red. M. Stec, K. Bandarzewski, Kraków 2009.
- Wróbel W., *Zmiana normatywna i przepisy intertemporalne w prawie karnym*, Kraków 2003.
- Wróbel W., Zoll A., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, wyd. 1, Kraków 2010.
- Wyrembak J., *Funkcja publiczna – znaczenie prawnokarne*, w: *Refleksje o państwie, prawie i społeczeństwie*, red. A. Turska, Warszawa 2005.

- Wyrembak J., *Wyznaczanie granic kryminalizacji na podstawie wykładni znamion ustawowych przestępstwa (na podstawie praktyki wykładni znamienia „pełnienie funkcji publicznej”*, w: *Zagadnienia współczesnej polityki kryminalnej*, red. T. Dukiet-Nagórska, Bielsko-Biała 2006.
- Zawłocki R., Głowacki M., *Organizacyjne instrumenty zapobiegania i zwalczania korupcji w sporcie*, w: *Korupcja w sporcie*, red. A. J. Szwarc, Poznań 2008.
- Zawłocki R., *Wypadek mniejszej wagi – osobliwość wagi ciężkiej*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Fiegler, Warszawa 2011.
- Zielińska E., *Konfiskata dochodów z przestępstwa w świetle Konwencji antykorupcyjnej ONZ z 2003 roku a przepisy polskiego prawa dotyczące przypadku przedmiotów lub korzyści z przestępstwa*, w: *W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska*, red. L. Leszczyński, E. Skrętowicz, Z. Hołda, Lublin 2005.
- Zieliński M., *Wykładnia prawa. Zasady. Reguły. Wskazówki*, wyd. 4, Warszawa 2008.
- Zientara A., *Przestępstwo nadużycia zaufania z art. 296 Kodeksu karnego*, Warszawa 2010.
- Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, wyd. 1, Warszawa 2005.
- Zoll A., „*Pozaustawowe*” okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną w świetle konstytucyjnej zasady podziału władzy, w: *W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci profesora Andrzeja Wąska*, red. L. Leszczyński, E. Skrętowicz, Z. Hołda, Lublin 2005.
- Zoll A., *Karalność i karygodność jako odrębne elementy struktury przestępstwa*, w: *Teoretyczne problemy odpowiedzialności w polskim i niemieckim prawie karnym. Materiały polsko-niemieckiego sympozjum prawa karnego*, red. T. Kaczmarek, Wrocław 1990.
- Zoll A., *Kontratypy a okoliczności wyłączające bezprawność czynu*, w: *Okoliczności wyłączające bezprawność czynu. Materiały IV Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2008.
- Zoll A., *Okoliczności wyłączające bezprawność czynu (zagadnienia ogólne)*, Warszawa 1982.
- Żurowska R., *Przestępstwo korupcji w sporcie*, Poznań 2010.

Artykuły

- Argandoña A., *Private-to-private corruption*, Working Paper No. 532, IESE Business School – University of Navarra, December 2003.
- Artymiak A., *Podmiot łapownictwa biernego w świetle teorii i praktyki*, „*Wojskowy Przegląd Prawniczy*” 1990, Nr 1.
- Arzt G., *Nowe prawo antykorupcyjne w Szwajcarii*, „*Jurysta*” 2001, Nr 7–8.
- Bachmat P., *Czynna i bierna strona płatnej protekcji – akt korupcji, sądowa kwalifikacja czynu*, „*Archiwum Kryminologii*” 2010, t. XXXII.
- Bachmat P., *Przedmiot przestępstw sprzedajności i przekupstwa osoby pełniącej funkcję publiczną*, cz. I, „*Jurysta*” 2005, nr 10–11.

- Bachmat P., *Przedmiot przestępstw sprzedajności i przekupstwa osoby pełniącej funkcję publiczną*, cz. II, „Jurysta” 2005, Nr 12.
- Bachmat P., *Rozerwanie solidarności sprawców korupcji wyborczej i referendalnej*, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 12.
- Bachmat P., *Uregulowania służące rozerwaniu solidarności współuczestników koniecznych przestępstw korupcyjnych na przykładzie przepisów art. 229 § 6, art. 230a § 3, art. 296a § 5 i art. 296b § 4 k.k.*, w: *Prawo w działaniu*, t. VIII: *Sprawy karne*, red. A. Siemaszko, Warszawa 2010.
- Banasik K., *Wypadek mniejszej wagi w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2008, nr 3.
- Barczak-Oplustil A., *„W związku z pełnieniem funkcji publicznej” jako znamię dookreślające czynność sprawczą tzw. korupcji urzędniczej – zarys wybranych problemów*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2009, nr 1.
- Bean B. W., MacGuidwin E. H., *Expansive reach-useless guidance: an introduction to the U.K. Bribery Act 2010*, “ILSA Journal of International and Comparative Law” 2012, vol. 18.
- Bednarzak J., *Funkcjonariusz publiczny jako znamię przestępstwa służbowego*, „Nowe Prawo” 1982, nr 3–4.
- Bialecki P., *Reklama produktu leczniczego w świetle ustawy Prawo farmaceutyczne. Zagadnienia wybrane*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2003, nr 6.
- Bielski M., *Znaczenie znamienia dobra prawnego i znamienia modalnego „w związku z pełnieniem funkcji publicznej” dla wykładni przestępstw korupcyjnych w sferze publicznej*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2013, nr 1.
- Bojarski J., Oczkowski T., *Penalizacja korupcji gospodarczej w polskim prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 4.
- Bonneau J. L., *Combating foreign bribery: legislative reform in the United Kingdom and prospects for increased global enforcement*, “Columbia Journal of Transnational Law” 2011, vol. 49.
- Bossy W., *Zwyczaj i prawo zwyczajowe jako „źródła prawa”*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1988, nr 911.
- Cerkalski L., *Pojęcie korzyści majątkowej w prawie karnym*, „Problemy Praworządności” 1981 r., nr 1.
- Cleveland M., Favo C. M., Frecka T. J., Owens C. L., *Trends in the International Fight Against Bribery and Corruption*, „Journal of Business Ethics” 2009, vol. 90.
- Corr C. F., J. Lawler J., *Damned if you do, damned if you don't? The OECD Convention and The Globalization of Anti-Bribery Measures*, „Vanderbilt Journal of Transnational Law” 1999, vol. 32.
- Cropp N., *The Bribery Act 2010. Part 4: a comparison with the Foreign Corrupt Practices Act: nuance v nous*, „Criminal Law Review” 2011, vol. 2.
- Crutchfield George B., Lacey K. A., Birmele J., *The 1998 OECD Convention. An Impetus for Worldwide Changes in Attitude Toward Corruption in Business Transactions*, „American Business Law Journal” 2000, vol. 37.
- Dąbrowska-Kardas M., *Przestępstwa przeciwko mieniu*, „Nowa Kodyfikacja Karno. Krótkie komentarze” 1998, z. 21.

- Kardas P., *Przestępstwa przeciwko mieniu*, „Nowa Kodyfikacja Karna. Krótkie komentarze” 1998, z. 21.
- Dalecka A., Michalski M., *Sędzia sportowy jako podmiot przestępstwa korupcji w sporcie profesjonalnym (art. 296b k.k.)*, „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”, t. XIII, red. E. Gruza, T. Tomaszewski, M. Goc, Warszawa 2009.
- Dalecka A., *O bezkarności sprawy przestępstwa łapownictwa czynnego*, „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”, t. XII, red. E. Gruza, T. Tomaszewski, M. Goc, Warszawa 2008.
- Daszkiewicz K., *Korupcja w świetle przepisów kodeksu karnego z 6 czerwca 1997 roku*, „Nowa Kodyfikacja Karna. Kodeks Karny. Krótkie Komentarze” 1998, z. 15.
- Dzienis P., Filipkowski W., *Cywilnoprawne aspekty korupcji gospodarczej*, „Palestra” 2001, nr 11–12.
- Filar M., *Zakres pojęciowy znamienia „pełnienie funkcji publicznej” na gruncie art. 228 k.k.*, „Palestra” 2003, nr 7–8.
- Gardocki L., *Jaki prezent może przyjąć lekarz*, „Rzeczpospolita” z 27 września 2007.
- Gardocki L., *O podmiocie łapownictwa (w związku z głosem prof. W. Woltera)*, „Państwo i Prawo” 1971, nr 5.
- Gentle S., *The Bribery Act 2010. Part 2: the corporate offence*, „Criminal Law Review” 2011, vol. 2.
- Giezek J., *Odpowiedzialność karna notariusza w świetle art. 231 kodeksu karnego*, „Rejent” 2006, nr 3.
- Gizowska-Szarek S., *Zajmowanie się sprawami majątkowymi i działalnością gospodarczą jako znamię przestępstwa z art. 296 § 1 k.k.*, „Prokuratura i Prawo” 2007, nr 7–8.
- Głuchowski J., *Znamię karalnego skutku czynu zabronionego z art. 296a kodeksu karnego*, „Palestra” 2012, nr 5–6.
- Gobinath C., *Recognizing and Justifying Private Corruption*, „Journal of Business Ethics” 2008, vol. 82.
- Gola J., *Działania Rady Europy w zakresie zapobiegania i zwalczania korupcji w administracji publicznej*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2008, t. XXII.
- Golonka A., *Przedmiotowy charakter pełnienia funkcji publicznej w przypadku przestępstwa łapownictwa biernego*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2004, nr 2.
- Gontarski W., *Granice legalności prowokacji policyjnej – opinia prawna*, „Gazeta Sądowa” 2007, nr 11.
- Górniok O., *„Działalność gospodarcza” jako znamię przestępstwa korupcji gospodarczej*, „Przegląd Sądowy” 2006, nr 10.
- Górniok O., *O korupcji gospodarczej i niektórych sposobach jej zwalczania*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 1995, nr 2–3.
- Górniok O., *O korupcji gospodarczej w warunkach gospodarki rynkowej. Część I: Pojęcie, przejawy i uwarunkowania*, „Problemy Prawa Karnego. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 1995, nr 21.
- Górniok O., *O pojęciu „korzyści majątkowej” w prawie karnym (problemy wybrane)*, „Państwo i Prawo” 1978, nr 4.

- Górniok O., *O potrzebie weryfikacji retrospektywnej bezkarności łapownictwa czynnego*, „Prokuratura i Prawo” 2007, nr 6.
- Górniok O., *O trzech problemach przestępstwa łapownictwa*, „Zeszyty Naukowe ASW” 1980, nr 27.
- Górniok O., *Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i społecznych (art. 233–237 k.k.)*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1970, nr 132, *Prawo XXXIII*.
- Górniok O., *Przestępstwo o charakterze terrorystycznym w świetle art. 115 § 20 k.k.*, „Przełęcz Sądowy” 2004, nr 10.
- Górniok O., *Z problematyki przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego*, „Prokuratura i Prawo” 2000, nr 5.
- Hachol T., *Kryminalizacja korupcji w sektorze prywatnym w niemieckim prawie karnym w odniesieniu do rozwiązań polskich*, „Nowa Kodyfikacja Karna” 2011, t. XXVII.
- Hajduk A., *Wypadki przestępstw mniejszej wagi (ze szczególnym uwzględnieniem kradzieży z włamaniem)*, „Prokuratura i Prawo” 2002, nr 5.
- Hirsch H. J., *W kwestii aktualnego stanu dyskusji o pojęciu dobra prawnego*, „Ruch Prawniczy, Socjologiczny i Ekonomiczny” 2002, nr 1.
- Hołówka J., *Lekarz to nie kelner*, „Dziennik” z 10 stycznia 2008.
- Horder J., *Bribery as a form of criminal wrongdoing*, „Law Quarterly Review” 2011, vol. 127.
- Hunter S. G., *A comparative analysis of the Foreign Corrupt Practice Act and the U.K. Bribery Act and the practical implication of both on international business*, „ILSA Journal of International and Comparative Law” Fall 2011, vol. 18.
- Iwański M., *Nowa postać łapownictwa gospodarczego (po nowelizacji art. 296a § 1 k.k.)*, „Państwo i Prawo” 2009, nr 10.
- Iwański M., *Przestępstwa związane z korupcją w nowej ustawie o sporcie, cz. I*, „Palestra” 2011, nr 7–8.
- Iwański M., *Przestępstwa związane z korupcją w nowej ustawie o sporcie, cz. II*, „Palestra” 2011, nr 9–10.
- Iwański M., *Zwyczaj jako „okoliczność wyłączająca bezprawność” wręczania lub przyjmowania prezentów przez pracowników służby zdrowia i nauczycieli*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2009, nr 1.
- Janiszowski-Downarowicz R., *Granice dozwolonej prowokacji w polskim prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 3.
- Jaroch W., *„Łapówka kontrolowana” – prawne i praktyczne możliwości zwalczania łapownictwa*, „Monitor Prawniczy” 1996, nr 10.
- Jaroch W., *Prawne aspekty przestępstw korupcyjnych w sferze gospodarczej*, „Przełęcz Ustawodawstwa Gospodarczego” 2003, nr 4.
- Jasiński W., *Nowe rozwiązania kodeksu karnego przeciw korupcji*, „Przełęcz Ustawodawstwa Gospodarczego” 2003, nr 11.
- Johnstone P., *International controls of corruption: recent responses from the USA and the UK*, „Journal of Financial Crime” 2004, vol. 11(3).
- Kaczmarek T., *O bezprawności i strukturze przestępstwa (wokół książki Zbigniewa Jędrzejewskiego)*, „Państwo i Prawo” 2010, nr 7.

- Kaczmarek T., *O kontratypach raz jeszcze*, „Państwo i Prawo” 2009, nr 7.
- Kaczmarek T., *O tzw. okolicznościach wyłączających bezprawność czynu*, „Państwo i Prawo” 2008, nr 10.
- Kaiafa-Gbandi M., *Punishing Corruption in the Public in the Private Sector: The Legal Framework of the European Union in the International Scene and the Greek Legal Order*, „European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice” 2010, vol. 18.
- Kąkol C., *Przestępstwa o charakterze korupcyjnym w sporcie*, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 11.
- Kallaus Z., *Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego*, w: *Nowa Kodyfikacja Karna. Kodeks karny. Krótkie komentarze*, z. 2, Warszawa 1998.
- Kallaus Z., *Zasada równości ochrony i odpowiedzialności funkcjonariuszy publicznych jako założenie obecnej reformy prawa karnego materialnego*, „Problemy Praworządności” 1989, nr 5.
- Kardas P., *Kontrowersje wokół pojęcia „osoba pełniąca funkcję publiczną”. Rzecz o kreatywnej wykładni przyjmowanej w orzecznictwie oraz granicach zakresowych typu czynu zabronionego określonych w ustawie*, „Czasopismo Prawo Karnego” 2011, nr 2.
- Kardas P., *Odpowiedzialność karna za łapownictwo (rozważania na tle projektowanych nowelizacji kodeksu karnego)*, „Przegląd Sądowy” 2002, nr 7–8.
- Kardas P., *Sporne problemy wykładni przestępstwa nadużycia zaufania*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2006, nr 2.
- Kardas P., *Szkoda majątkowa jako znamię przestępstwa nadużycia zaufania*, „Prokuratura i Prawo” 1996, nr 7–8.
- Kardas P., *Zatrudnienie w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi jako ustawowe kryterium wyznaczania zakresu znaczeniowego pojęcia „osoba pełniąca funkcję publiczną”. Rozważania na tle modeli interpretacyjnych prezentowanych w piśmiennictwie karnistycznym oraz orzecznictwie Sądu Najwyższego*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2005, nr 1.
- Karsznicki K., *Kontrowersje wokół ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 3.
- Klejnowska M., *Podśluch policyjny i prowokacja policyjna*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 3.
- Klepner M., *Klauzule bezkarności w polskim prawie karnym*, „Palestra” 2001, nr 9–10.
- Kochanowski J., *Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i społecznych w nowym kodeksie karnym*, „Nowe Prawo” 1968, nr 11.
- Kołodziejczak M., Sobiech A., *Prawnie dopuszczalne postacie prowokacji*, „Państwo i Prawo” 2010, nr 11.
- Konstantopoulou Z., *Greece*, „Reveu internationale de droit penal” 2003, vol. 1(74).
- Korkor S., *Anti-bribery legislation in the United States and United Kingdom: a comparative analysis of scope and sentencing*, „Missouri Law Review” 2010, No. 76.
- Kozielewicz W., *Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna notariusza – wzajemne relacje*, „Rejent” 2011, nr 10.
- Kozielewicz W., *Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum w pozakodeksowym prawie karnym – wybrane zagadnienia*, „Prokuratura i Prawo” 2001, nr 10.

- Krajewski R., *Zwyczajowe dowody wdzięczności jako okoliczności wyłączające bezprawność*, „Palestra” 2011, nr 1–2.
- Krzywniak A., *Sporne problemy zakresu kryminalizacji korupcji w sporcie profesjonalnym na tle art. 296b kodeksu karnego z 1997 r.*, „Nowa Kodyfikacja Karna” 2006, t. XIX, red. L. Bogunia.
- Kubiak R., *Kontratyp dozwolonego eksperymentu w świetle teorii kolizji dóbr i opłacalności społecznej*, „Państwo i Prawo” 2005, nr 12.
- Kubiciel M., *Core Criminal Law Provisions in the United Nations Convention Against Corruption*, „International Criminal Law Review” 2009, vol. 9.
- Kubicki L., *Przestępstwo płatnej protekcji a przestępstwo oszustwa (problem zbiegu przepisów ustawy)*, „Państwo i Prawo” 2005, nr 5.
- Kudrelek J., *Prawnokarne aspekty przestępstwa łapownictwa czynnego*, „Policja” 2007, nr 3.
- Lewczyk P., *Wypadek mniejszej wagi w polskim prawie karnym (uwagi de lege lata i postulaty de lege ferenda)*, „Prokuratura i Prawo” 2008, nr 7–8.
- Ligeti K., *Hungary*, „Reveu internationale de droit penal” 2003, vol. 1(74).
- Liszewska A., Garus-Ryba J., *Problem odpowiedzialności karnej lekarza za przestępstwo łapownictwa biernego*, „Palestra” 2001, nr 7–8.
- Lizak R., *Kontrolowane przyjęcie lub wręczenie korzyści majątkowej*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2011, nr 1.
- Mąciór W., *Plusy i minusy. Przepisy antykorupcyjne w znowelizowanym kodeksie karnym*, „Rzeczpospolita” z 4 sierpnia 2003.
- Mąka J., *Instytucja prowokacji w praktyce służb policyjnych*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 1–2.
- Makinwa A., *The rules regulating transnational bribery: achieving a common standard?*, „International Business Law Journal” 2007, vol. 1.
- Malec J., *Sprzedajność nie znosi światła (bezkarność przekupstwa a korupcja)*, „Rzeczpospolita” z 17 lipca 2003.
- Molińska A., *Kontrowersje wokół pojęcia funkcjonariusza publicznego w polskim prawie karnym*, „Państwo i Prawo” 2010, nr 10.
- Monteith C., *The Bribery Act 2010. Part. 3: enforcement*, „Criminal Law Review” 2011, vol. 2.
- Nowak C., *Nowe instrumenty prawa międzynarodowego w walce z korupcją a prawo polskie*, „Państwo i Prawo” 2004, nr 2.
- Nowak C., *Zakres odpowiedzialności za czyny korupcyjne w prawie polskim a zobowiązania międzynarodowe*, „Państwo i Prawo” 2007, nr 9.
- Pacini C., Swingen J. A., Rogers H., *The Role of the OECD and EU Conventions in Combating Bribery of Foreign Public Officials*, „Journal of Business Ethics” 2002, vol. 31.
- Palka P., *Z problematyki „czynnego żalu” w przestępstwie łapownictwa*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2004, nr 3.
- Parkitny S., *Problem korupcyjnego charakteru prezentu w obrocie gospodarczym a odpowiedzialność karna*, „Nowa Kodyfikacja Karna” 2004, t. XV, red. L. Bogunia.
- Peurala J., *Assesing the Corruption Prevention Measures and the Bribery Criminalisations in the Finnish Anti-Corruption Framework*, „European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice” 2011, vol. 19.

- Pihlajamäki A., *Finland*, „Reveu internationale de droit penal” 2003, vol. 1(74).
- Plachta M., *Międzynarodowe trybunały karne: próba typologii i charakterystyki*, „Państwo i Prawo” 2004, nr 3.
- Plachta M., *Specjalny Trybunał ONZ ds. Libanu*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 2.
- Plachta M., *Status i pojęcie międzynarodowego prawa karnego*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 5.
- Plebanek E., *Wypadek mniejszej wagi – kilka uwag w sporze o charakter instytucji i jego praktyczne konsekwencje*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2011, nr 1.
- Pływaczewski E., *Łapówka i napiwek a zwyczajowo przyjęta gratyfikacja*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Oficerskiej MSW w Szczytnie” 1980, nr 4(31).
- Pniewska M., *Odpowiedzialność lekarza za przyjęcie korzyści materialnych w związku z reklamą produktu leczniczego*, „Prawo i Medycyna” 2009, nr 1, s. 94–111.
- Pohl Ł., *Struktura normatywna przepisu o tzw. przestępstwie wieloodmianowym (zagadnienia wielości i jedności przestępstw)*, „Państwo i Prawo” 2006, nr 10.
- Pohl Ł., *Tak zwana subsydiarność ustawowa jako niejednolita dyrektywa usuwania rozbieżności prakseologicznej norm prawnych w polskim prawie karnym (na przykładzie art. 231 § 4 i art. 13 § 1 k.k. z 1997 r.)*, „Studia Prawnicze” 2009, nr 1–2.
- Popławski H., Surkont M., *Podmioty łapownictwa*, „Nowe Prawo” 1971, nr 6.
- Popławski H., Surkont M., *Środki przekupstwa*, „Palestra” 1972, nr 6.
- Potulski J., *Penalizacja korupcji w sporcie – uwagi krytyczne*, „Prokuratura i Prawo” 2012, nr 3.
- Potulski J., Ruciński M., *Odpowiedzialność sędziego sportowego za przyjęcie łapówki*, „Prokuratura i Prawo” 2007, nr 9.
- Potulski J., *Typ uprzywilejowany korupcji urzędniczej – wypadek mniejszej wagi*, „Gdańskie Studia Prawnicze”, 2010, t. XXI.
- Prusak F., *Zakres związania polskiego prawa karnego konwencją Unii Europejskiej w zakresie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 6.
- Radoniewicz F., *Przestępstwo handlu ludźmi*, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 10.
- Radzikowska Z., *Z problematyki postaci zjawiskowych przestępstwa z art. 38 m.k.k.*, „Woj-skowy Przegląd Prawniczy” 1960, nr 2.
- Raglewski J., *Kilka uwag w kwestii reklamy produktów leczniczych na gruncie ustawy Prawo farmaceutyczne*, „Prawo i Medycyna” 2008, nr 3.
- Raglewski J., *Odpowiedzialność karna za korupcję gospodarczą (art. 296a k.k.)*, „Prawo Spółek” 2005, nr 6.
- Raglewski J., *Podstawy orzekania środków zabezpieczających o charakterze administracyjnym w Kodeksie karnym z 1997 r.*, „Prokuratura i Prawo” 2002, nr 4.
- Redelbach A., *Konieczność i kierunki zmian ustawy – Prawo o notariacie*, „Rejent” 2003, nr 3.
- Rogalski M., *Prawnokarna definicja funkcjonariusza publicznego oraz osoby pełniącej funkcję publiczną w administracji samorządowej*, „Samorząd Terytorialny” 2005, nr 3.
- Rose C., *The UK Bribery Act 2010 and accompanying guidance: belated implementation of an OECD anti-bribery Convention*, „International and Comparative Law Quarterly” 2012, vol. 61.

- Ruśkowski E., Salachna J., *Wpływ zmian regulacji zasad publicznej gospodarki finansowej na odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*, „Finanse Komunalne” 2006, nr 10.
- Salachna J., *Zakres odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych a legalne pojęcie środków publicznych – wybrane aspekty*, „Finanse Komunalne” 2005, nr 6.
- Salbu S. R., *Transnational Bribery: the Big Questions*, „Northwestern Journal of International Law and Business” 2011, vol. 21.
- Sarkowicz R., *Wyrażanie przyczynowości w tekście aktu prawnego (na przykładzie kodeksu karnego z 1969 r.)*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego CMLVI. Prace z nauk politycznych”, z. 37.
- Sheikh S., *The Bribery Act 2010: commercial organisations beware!*, „International Company and Commercial Law Review” 2011, vol. 22(1).
- Skorupka J., *Podstawy karania korupcji w kodeksie karnym de lege lata i de lege ferenda (wybrane zagadnienia)*, „Państwo i Prawo” 2003, nr 12.
- Skorupka J., *Przestępstwo korupcji gospodarczej z art. 296a k.k.*, „Palestra” 2005, nr 5–6.
- Skorupka J., *Przestępstwo korupcji wyborczej z art. 250a k.k.*, „Palestra” 2006, nr 11–12.
- Skorupka J., *Typy przestępstw korupcyjnych po noweli kodeksu karnego z 13.06.2003 r.*, „Nowa Kodyfikacja Karna” 2004, t. XV, red. L. Bogunia.
- Skorupka J., *Typy przestępstwa nadużycia zaufania*, „Prokuratura i Prawo” 1998, nr 2.
- Sobolewski Z., *Łapówka jako korzyść majątkowa lub osobista*, „Nowe Prawo” 1964, nr 3.
- Sokołowska-Walewska M. J., *Definicja handlu ludźmi na tle prawa międzynarodowego*, „Prokuratura i Prawo” 2012, nr 5.
- Sowiński P., *Zniesienie karalności łapownictwa czynnego jako element walki ze zjawiskami korupcyjnymi (art. 229 § 6 k.k.)*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Prawnicza” 2009, z. 53.
- Spahn E. K., *Local Law Provisions Under the OECD Anti-bribery Convention*, „Syracuse Journal of International Law and Commerce” 2011, vol. 39.
- Spotowski A., *Pojęcie funkcjonariusza publicznego w projekcie kodeksu karnego a pojęcie urzędnika w obowiązujących przepisach*, „Państwo i Prawo” 1968, nr 8–9.
- Stefański R. A., *Obowiązek zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej przez inną osobę*, „Prokuratura i Prawo” 2000, nr 3.
- Stefański R. A., *Okoliczności uzasadniające przyjęcie „wypadku mniejszej wagi”*, „Prokuratura i Prawo” 1996, nr 12.
- Stefański R. A., *Osoba pełniąca funkcję publiczną jako podmiot przestępstwa łapownictwa*, „Prokuratura i Prawo” 2000, nr 11.
- Stefański R. A., *Przestępstwo czynnej płatnej protekcji (art. 230a k.k.)*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 5.
- Stefański R. A., *Przestępstwo korupcji gospodarczej (art. 296a k.k.)*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 3.
- Stefański R. A., *Przestępstwo korupcji sportowej*, „Ius Novum” 2011, nr 1.
- Stefański R. A., *Przestępstwo korupcji w sporcie profesjonalnym (art. 296b k.k.)*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 2.

- Stefański R. A., *Przestępstwo korupcji wyborczej (art. 250a k.k.)*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 4.
- Sudzińska-Dawid B., *Bezkarność sprawcy przestępstwa łapownictwa czynnego jako instrument walki z korupcją*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy”, nr 1.
- Sullivan G., *The Bribery Act 2010. Part 1: an overview*, „Criminal Law Review” 2011, vol. 2.
- Surkont M., *Odpowiedzialność wręczającego łapówkę w projekcie polskiego kodeksu karnego*, „Przegląd Sądowy” 1993, nr 11–12.
- Surkont M., *Warunki odpowiedzialności lekarza za łapownictwo bierne*, „Przegląd Sądowy” 2000, nr 11–12.
- Surkont M., *Z zagadnień odpowiedzialności za korupcję*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2000, nr 1.
- Szafraniec M., *Przestępstwo łapownictwa w świetle ostatniej nowelizacji*, „Palestra” 2004, nr 3–4.
- Szwacha J., *W sprawie odpowiedzialności za łapownictwo*, „Nowe Prawo” 1972, nr 9.
- Szwedek E., *Pojęcie funkcjonariusza publicznego w nowym kodeksie karnym*, „Nowe Prawo” 1970, nr 1.
- Szydło M., *Konstytucyjnoprawne podstawy udziału państwa w działalności gospodarczej*, „Przegląd Sejmowy” 2004, nr 6.
- Tarapata Sz., *(Nie)profesjonalne zawody sportowe?*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2009, nr 1.
- Tarapata Sz., *Przedmiot czynności wykonawczej a przedmiot służący do popełnienia przestępstwa. Uwagi na marginesie uchwały Sądu Najwyższego z 30 października 2008 r. (sygn. akt I KZP 20/08)*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2009, nr 3.
- Torres-Flores R. Z., *The Bribery Act’s new approach to corporate hospitality*, „Virginia Journal of International Law Digest” 2011, vol. 52.
- Tyler A., *Enforcing Enforcement: is the OECD Convention Anti-Bribery Convention’s Peer Review Effective?*, „George Washington International Law Review” 2001, vol. 43.
- Tyszkiewicz L., *Co i jak zmienić w nowym kodeksie karnym*, „Palestra” 1999–2000, nr 12–1.
- Tyszkiewicz L., *O sposobach przeciwdziałania solidarności między biorącym i dającym łapówkę w obronie przed odpowiedzialnością karną*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 11–12.
- von Sydow A., *Sweden*, „Reveu internationale de droit penal” 2003, vol. 1(74).
- Warylewski J., *Kontratypy wiosenne*, „Palestra” 1999, nr 7–8.
- Wąsik D., *Przekupstwo wyborcze (art. 250a § 2 k.k.) – istota zjawiska*, „Prokurator” 2011, nr 2.
- Waszczyński J., *O „korzyści majątkowej” w prawie karnym (próba klasyfikacji)*, „Państwo i Prawo” 1981, nr 1.
- Webb P., *The United Nations Covention Against Corruption – global achievement or missed opportunity*, „Journal of International Economic Law” 2005, vol. 8(1).
- Węglowski M.G., *Pojęcie „funkcji publicznej” w aspekcie przestępstw łapownictwa*, „Prokuratura i Prawo” 2003, nr 7–8.
- White S., *„Yes, we can!”*. *The UK Bribery Act 2010*, „Euclid. The European Criminal Law Associations’ Forum” 2011, vol. 1.

- Wiatrowski P., *Łapownictwo czynne i warunki niekaralności jego sprawcy w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2008, nr 7–8.
- Wiatrowski P., *Pojęcie korzyści majątkowej i osobistej w kontekście znamion przestępstwa łapownictwa*, „Przegląd Sądowy” 2007, nr 7–8.
- Wiatrowski P., *Pojęcie osoby pełniącej funkcję publiczną i jej kontrola w kontekście zwalczania łapownictwa biernego. Uwagi de lege lata i de lege ferenda*, „Przegląd Sądowy” 2006, nr 7–8.
- Wiatrowski P., *Typy kwalifikowane sprzedajności w kodeksie karnym z 1997 r.*, „Palestra” 2012, nr 3–4.
- Wiatrowski P., *Zjawisko korupcji i jego penalizacja w ujęciu historycznym, cz. I*, „Palestra” 2006, nr 7–8.
- Wiatrowski P., *Zjawisko korupcji i jego penalizacja w ujęciu historycznym, cz. II*, „Palestra” 2006, nr 9–10.
- Wilk L., *Korupcja w reklamie farmaceutycznej*, „Prokuratura i Prawo” 2011, nr 10.
- Wolter W., *O kontratypach i braku społecznej szkodliwości czynu*, „Państwo i Prawo” 1963, nr 10.
- Wolter W., *Odpowiedzialność karna osób pełniących funkcję publiczną*, „Państwo i Prawo” 1969, nr 6.
- Wolter W., *Uprzywilejowane typy przestępstw*, „Państwo i Prawo” 1976, nr 1–2.
- Wouters J., Ryngaert C., Cloots A. S., *The Fight Against Corruption in the International Law*, “Leuven Centre for Global Governance Studies”, Working Paper No. 94 – July 2012.
- Wyrembak J., *O wątpliwej metodzie kreowania bezprawności*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2009, nr 1.
- Wyrembak J., *Pojęcie funkcjonariusza publicznego w prawie karnym*, „Państwo i Prawo” 2007, nr 4.
- Yeoh P., *The UK Bribery Act 2010: contents and implications*, „Journal of Financial Crime” 2012, vol. 19(1).
- Zakrzewski R., Jasiński W., *Przestępstwa na szkodę wierzycieli*, „Monitor Prawniczy” 1995, nr 5.
- Zakrzewski R., *Przestępstwa na szkodę wierzycieli*, „Prokuratura i Prawo” 1999, nr 7–8.
- Zawłocki R., *Karnoprawna ochrona konkurencji*, „Studia Prawa Prywatnego” 2012, nr 1.
- Zawłocki R., *Osoba pełniąca „funkcję publiczną” jako sprawca przestępstwa łapownictwa biernego z art. 228 § 1 KK*, „Monitor Prawniczy” 2002, nr 10.
- Zawłocki R., *Przestępstwo korupcji menedżerskiej (analiza dogmatyczna przepisu art. 296a § 1 k.k.)*, „Przegląd Antykorupcyjny” 2012, nr 2(3).
- Zdanowska A., *Bezkarność przekupstwa*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 9.
- Zielińska E., *Polskie prawo karne a ochrona interesów ekonomicznych Wspólnot Europejskich*, „Państwo i Prawo” 2001, nr 1.
- Zoll A., *O normie prawnej z punktu widzenia prawa karnego*, „Krakowskie Studia Prawnicze” 1990, t. XXIII.
- Zoll A., *W sprawie kontratypów*, „Państwo i Prawo” 2009, nr 4.

- Zontek W., *Sposoby wyznaczania zakresu treści normy sankcjonowanej. Uwagi na marginesie uchwały SN z 26 marca 2009 r., sygn. akt I 35/08, cz. I, „Palestra” 2009, nr 11–12.*
- Zygmunt B., *Konfiskata mienia a przepadek korzyści majątkowej, „Prokuratura i Prawo” 2001, nr 11.*

Glosy

- Barczak-Oplustil A., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 30 września 2010 r., I KZP 16/10 [dot. wykładni pojęcia „pełnienie funkcji publicznej” stanowiącego znamię typów czynów zabronionych penalizujących tzw. korupcję urzędniczą (art. 115 § 19 k.k.)], „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, nr 4.*
- Buchała K., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1996 r., V KKN 79/96, „Państwo i Prawo” 1997, nr 9.*
- Cieślak W., Górtowski M., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2004 r., V KK 74/04, „Palestra” 2006, nr 1–2.*
- Daszkiewicz K., *Glosa do uchwały pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1980 r., „Nowe Prawo” 1980, nr 11–12.*
- Górniok O., *Glosa do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., I KZP 9/01, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2002, nr 4.*
- Hryniewicz D., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2011 r. (sygn. akt III W 169/11), „Przegląd Sejmowy” 2012, nr 2, s. 212–217.*
- Kallaus Z., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1980 r., I KR 199/80, „Problemy Praworządności” 1981, nr 7, s. 70–73.*
- Kanty T., *Glosa do postanowienia SN z dnia 30 września 2010r., I KZP 16/10, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2011, nr 3.*
- Karaźniewicz J., *Glosa do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2002 r., I KZP 35/01, „Prokuratura i Prawo” 2002, nr 12.*
- Kulesza J., *Glosa do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2001 r., I KZP 5/01 [dot. pełnienia funkcji publicznej przez ordynatora], „Prokuratura i Prawo” 2002, nr 10.*
- Kunicka-Michalska B., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 17 maja 1972 r., III KR 67/72, „Państwo i Prawo” 1973, nr 6.*
- Lis-Stanowicz D., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2011 r. (sygn. akt III W 169/11), „Przegląd Sejmowy” 2012, nr 2.*
- Potępa J., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 1960 r., IV K 118/60, „Państwo i Prawo” 1961, nr 8–9.*
- Potulski J., *Glosa do postanowienia SN z dnia 30 września 2010 r., I KZP 16/10, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2011, nr 2.*
- Potulski J., *Glosa do wyroku SN z dnia 7 października 2009 r., IV KK 174/09, „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa” 2010, nr 2.*
- Satko J., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1997 r., V KKN 105/97, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 1998, nr 6.*

- Stefański R. A., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2002 r.*, IV KKN 570/99, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2003, nr 9.
- Stefański R. A., *Glosa do wyroku SN z dnia 18 maja 2004 r.*, sygn. WK 10/04, „Prokuratura i Prawo” 2005, nr 1.
- Surkont M., *Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 1986 r.*, VI KZP 52/85, „Palestra” 1988, nr 3.
- Surkont M., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1983 r.*, N 25/83, „Nowe Prawo” 1984, nr 7–8.
- Surkont M., *Glosa do wyroku SN z dnia 12 września 1986 r.*, Rw 655/86, „Nowe Prawo” 1988, nr 10–12.
- Surkont M., *Glosa do wyroku SN z dnia 14 grudnia 1982 r.*, III KR 182/82, „Nowe Prawo” 1984, nr 3.
- Surkont M., *Glosa do wyroku SN z dnia 8 marca 1985 r.*, IV KR 41/85, „Nowe Prawo” 1986, nr 11–12.
- Wąsek M., *Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 8 sierpnia 1996 r.* (sygn. akt II AKa 91/96), „Prokuratura i Prawo” 1997, nr 5.
- Wiatrowski P., *Glosa do postanowienia SN z dnia 23 października 2003 r.*, IV KK 265/02, „Państwo i Prawo” 2006, nr 2.
- Wolter W., *Glosa do uchwały składu 7 sędziów SN z dnia 3 lipca 1970 r.*, VI KZP 27/70, „Państwo i Prawo” 1970, nr 10.
- Wyrembak J., *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 21 września 2005 r.*, I KZP 28/05, „Samorząd Terytorialny” 2007, nr 1–2.
- Wyrembak J., *Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 30 IV 2003 r.*, I KZP 12/03, „Państwo i Prawo” 2006, nr 11.
- Wyrembak J., *Glosa do uchwały Sądu Najwyższego, I KZP 9/01 z dnia 18 października 2001 r.*, „Studia Iuridica” 2004, nr XLIII.

Raporty, inne opracowania

- Allin S., Davaki K., Mossallos E., *Paying for „free” health care: the conundrum of informal payments in post-communist Europe*, w: *Global Corruption Report 2006. Corruption and Health*, <www.transparency.org/whatwedo/publication/global_corruption_report_2006_corruption_and_health>, dostęp: 10.08.2016.
- Bribery Act 2010. Explanatory Notes*, <www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/23/notes/contents>, dostęp: 10.08.2016.
- Bribery Act 2010: Joint Prosecution Guidance of The Director of The Serious Fraud Office and The Director of Public Prosecutions*, <www.sfo.gov.uk/press-room/latest-press-releases/press-releases-2011/bribery-act-prosecution-guidance-published.aspx>, dostęp: 10.08.2016.
- Centralne Biuro Antykorupcyjne, *Mapa korupcji. Stan korupcji w Polsce w 2010 r.*, Warszawa 2010, <www.antykorupcja.edu.pl>, dostęp: 10.08.2016.

- Centralne Biuro Antykorupcyjne, *Przewidywane zagrożenia korupcyjne w Polsce*, Warszawa 2013, <www.antykorupcja.edu.pl>, dostęp: 10.08.2016.
- Commentaries on the Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in the International Business Transactions w: Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in the International Business Transactions and Related Documents*, OECD 2011.
- Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in the International Business Transactions and Related Documents*, OECD 2011.
- Council of Europe Treaty Office, *Criminal Law Convention on Corruption (ETS No. 173). Explanatory Report*, <<http://conventions.coe.int>>, dostęp: 10.08.16.
- Diagnoza Społeczna 2007. Warunki i jakość życia Polaków. Raport*, red. J. Czapiński, T. Panek, Warszawa 2007, www.diagnoza.com, dostęp: 10.08.2016.
- Explanatory Report on the Convention on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union (Text approved by the Council on 3 December 1998) (98/C 391/01)*, Dz. U. WE Nr C 391, opubl. 15.12.1998.
- Explanatory Report on the Protocol to the Convention on the protection of the European Communities' financial interests (Text approved by the Council on 19 December 1997) (98/C II/02)*, Dz. U. WE Nr C 011, opubl. 15.01.1998.
- GRECO, *Third Evaluation Round. Evaluation Report on Finland on Incriminations (ETS 173 and 191, GPC 2)*, adopted by GRECO at its 35th Plenary Meeting (Strasbourg, 3–7 December 2007).
- GRECO, *Third Evaluation Round. Evaluation Report on Greece. Incriminations (ETS 173 and 191, GPC 2)*, adopted by GRECO at its 47th Plenary Meeting (Strasbourg, 7–11 June 2010).
- GRECO, *Third Evaluation Round. Evaluation Report on Hungary on Incriminations (ETS 173 and 191, GPC 2)*, adopted by GRECO at its 47th Plenary Meeting (Strasbourg, 7–11 June 2010).
- GRECO, *Third Evaluation Round. Evaluation Report on Sweden on Incriminations (ETS 173 and 191, GPC 2)*, adopted by GRECO at its 41st Plenary Meeting (Strasbourg, 16–19 February 2009).
- GRECO, *Third Evaluation Round. Evaluation Report on the Slovak Republic on Incriminations (ETS 173 and 191, GPC 2)*, adopted by GRECO at its 36th Plenary Meeting (Strasbourg, 11–15 February 2008).
- Kodeks etyki dla przedsiębiorców*, przygotowany dla Krajowej Izby Gospodarczej przez Fundację „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym” na podstawie materiałów Institute of Business Ethics z Londynu, <www.kig.pl>, dostęp: 10.08.2016.
- Komisja Europejska, *Biała księga na temat sportu*, <www.ec.europa.eu/sport/white-paper/doc/wp_on_sport_pl.pdf>, dostęp: 10.08.2016.
- Komisja Europejska, *Sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego na podstawie art. 9 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym*, Bruksela, 6 czerwca 2011, KOM(2011) 309.

- Komisja Europejska, *Sprawozdanie Komisji Wspólnot Europejskich dla Rady z dnia 18 czerwca 2007 r., w oparciu o art. 9 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym*, SEK(2007) 808, <www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0328:FIN:PL:PDF>, dostęp: 10.08.2016.
- Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego działająca przy Ministrze Sprawiedliwości, *Księga pierwsza kodeksu cywilnego. Projekt z uzasadnieniem*, październik 2008.
- Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego, *Stanowisko Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego dotyczące Rekomendacji Grupy Roboczej OECD ds. Przekupstwa w Międzynarodowych Transakcjach Handlowych*, www.bip.ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/komisje-kodyfikacyjne/komisja-kodyfikacyjna-prawa-karnego/komisja-kodyfikacyjna-prawa-karnego-2009-2013/opinie-komisji-kodyfikacyjnej-prawa-karnego/, dostęp: 10.08.2016.
- Kornai J., *Hidden in an Envelope: Gratitude Payments to Medical Doctors in Hungary*, <www.colbud.hu/honesty-trust/kornai/pub01.PDF>, dostęp: 10.08.2016.
- Kubiak A., *Opinia publiczna i prokuratury o korupcji. Raport z badań*, Fundacja Batory 2005, www.batory.org.pl/publikacje/artykuly_17/przeciw_korupcji_1, dostęp: 10.08.2016.
- Legislative Guide for the Implementation of the United Nations Convention Against Corruption*, New York 2006.
- Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Katowicach, *Informacja o wynikach kontroli realizacji zakupów sprzętu medycznego i leków przez szpitale kliniczne oraz finansowania przez dostawców różnych sfer działalności tych szpitali, w tym dotyczących badań klinicznych*, Katowice 2010, <www.nik.gov.pl>, dostęp: 10.08.2016.
- Najwyższa Izba Kontroli, *Sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2010 roku*, Warszawa 2011, <www.nik.gov.pl>, dostęp: 10.08.2016.
- Nowe kodeksy karne – z uzasadnieniami*, Warszawa 1997.
- OECD, *Hungary: Phase 2. Report on the Application of the Convention on Fighting Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions and the 1997 Recommendation on Combating Bribery in International Business Transactions*, May 2005.
- OECD, *Phase 3 Report on Implementing the OECD Anti-Bribery Convention in Poland*, June 2013.
- OECD, *Phase 3 Report on Implementing the OECD Anti-Bribery Convention in Slovak Republic*, June 2012.
- OECD, *Phase 3 Report on Implementing the OECD Anti-Bribery Convention in Sweden*, June 2012.
- OECD, *Sweden. Phase 2. Report on the Application of the Convention on Fighting Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions and the 1997 Recommendation on Combating Bribery in International Business Transactions*, September 2003.
- Ożga E., *The Great Dictionary of Law and Economics*, Vol. I: *English-Polish*, Warszawa 2006.
- Piotrowski R., referat, w: „Przegląd Legislacyjny” 1996, nr 4, s. 9–10.

- Przybycień A., *Problematyka korupcji w reklamie farmaceutycznej. Zagadnienia wybrane*, praca magisterska przygotowana pod opieką dr. hab. Włodzimierza Wróbla, prof. UJ (niepublikowana), Kraków 2012.
- Słownik Języka Polskiego PWN*, red. M. Szymczak, t. I–III, Warszawa 1998.
- Słownik Języka Polskiego PWN*, < www.sjp.pwn.pl >, dostęp: 10.08.2016.
- Speckbacher C., *Ochrona whistleblowerów w świetle prac GRECO*, < www.batory.org.pl/doc/Whistleblowing_mechanisms_REV2_for_Batory_POL.pdf >, dostępny: 10.08.2016.
- Stanowisko Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów w sprawie źródeł prawa w projekcie Konstytucji KKZN – wersja z dnia 19 czerwca 1996 r.*, „Przegląd Legislacyjny” 1996, nr 4.
- Transparency International, *Alternative to Silence. Whistleblower protection in 10 European Countries*, 2009, www.transparency.org/whatwedo/pub/alternative_to_silence_whistleblower_protection_in_10_european_countries, dostęp: 10.08.2016.
- Uniwersalny Słownik Języka Polskiego PWN*, red. S. Dubisz, t. I–IV, Warszawa 2003.
- Ustawa o finansach publicznych. Ustawa prawo zamówień publicznych*, wprowadzenie P. Kryczko, Kraków 2005.
- Uzasadnienie projektu kodeksu karnego oraz przepisów wprowadzających kodeks karny*, Warszawa 1969.